

Årsrapport 2025

Årsrapport 2025

ISBN: 978-82-8369-227-3

Utgitt: Mars 2026

norad.no

Bilde forside: Fartein Rudjord/Norad

Innhold

Del 1 Leders beretning	4
Del 2 Introduksjon til Norad og hovedtall	7
Del 3 Årets aktiviteter og resultater	10
<hr/>	
3.1 Innledning	11
3.2 Overordnede prioriteringer i forvaltning og rådgivning	12
3.3 Nansen-programmet for Ukraina	14
3.4 Humanitær og helhetlig bistand	18
3.5 Klima, natur og næringsliv	22
3.6 Global helse	29
3.7 Utdanning og forskning	33
3.8 Likestilling	37
3.9 Ulikhet og finansiering for utvikling	39
3.10 Kunnskapsgrunnlag, statistikk og resultatstyring	42
3.11 Forbedrede forvaltningssystemer og digitalisering av tilskuddsforvaltningen	45
3.12 Kommunikasjonsarbeidet	46
3.13 Avvik mellom tildelt beløp og regnskapsført beløp	48
3.14 Status for oppdrag i tildelingsbrev	48
Del 4 Styring og kontroll	50
<hr/>	
4.1 Overordnet om styring og internkontroll	51
4.2 Internrevisjon og varsling	51
4.3 Etterlevelse og kontroll	52
4.4 Forebyggende sikkerhet	53
4.5 Aktivitets- og redegjørelsesplikten etter likestillings- og diskrimineringsloven	54
4.6 Regjeringens fellesføringer	57
Del 5 Vurdering av fremtidsutsikter	59
Del 6 Årsregnskap	61
<hr/>	
6.1 Bekreftelse	62
6.2 Prinsippnote til årsregnskapet	63
6.3 Fondsregnskap - Garantiordningen for fornybar energi i utviklingsland	72
Vedlegg 1 Register for budsjettposter	75
<hr/>	

Del 1

Leders beretning

Geopolitisk uro, store giverkutt, humanitære kriser, press på det normative grunnlaget og endringer i den globale bistandsarkitekturen dannet bakteppet for Norads arbeid i 2025.

Da jeg startet i jobben som Norads direktør i august, ble jeg tatt godt imot av en organisasjon bestående av engasjerte og dyktige fagfolk. Det var nylig gjennomført store reformer i norsk bistand. Jeg erfarte at Norad var godt rustet til å levere på sitt oppdrag. Trivsel og gode rammer for arbeidet er en

forutsetning for leveranser av høy kvalitet. Å prioritere tilrettelegging for et fortsatt godt arbeidsmiljø har derfor vært sentralt.

Viktige tiltak er satt i gang for å sikre effektivitet i bistandsforvaltningen og solid kunnskapsgrunnlag for beslutninger. Porteføljeanalyser samt risiko- og behovsvurderinger skal bidra til bedre styring og mer kunnskap om effekten av norsk bistand. Porteføljestyling skal sikre at vi bruker ressursene riktig og jobber målrettet for å nå regjeringens mål. Forbedringer i forvaltningen av avtaler med multilaterale partnere gir en mer fleksibel, langsiktig og resultatorientert innsats.

I 2025 ble en ny digitaliseringsavdeling opprettet. Den nye avdelingen har ansvar for å videreutvikle digitaliseringen i bistanden. Målet er å bidra til å utvikle åpne digitale løsninger og systematisk bruk av data. Etableringen av en ny digital plattform for styring og forvaltning av bistanden, GranMa, står sentralt. Den nye plattformen skal på sikt sørge for mer standardiserte prosesser og bedre oversikt over status i søknader og avtaler. Løsningen skal gi bedre tilgang til resultater, data og læring.

Gjennom Nansen-programmet har Norad forvaltet 11,5 mrd. kroner til Ukraina og Moldova. Vi har lyktes med å stabilisere kritiske tjenester, styrke energisystemer, anti-korrupsjonsarbeid og menneskerettigheter, og mobilisere privat kapital i en krigskontekst der få tør å investere.

I kriser blir akutte behov dominerende. Norge fortsetter å levere effektiv og rask respons etter overføringen av forvaltningen av den humanitære innsatsen fra Utenriksdepartementet til Norad. Vår nyutviklede humanitære behovsanalyse har blitt brukt systematisk til å fordele midler dit behovet er størst, og i 2025 nådde vi nesten 98 millioner mennesker globalt. Samtidig er det viktig at vi fortsetter å investere i langsiktig utvikling som reduserer sårbarhet og forebygger framtidige kriser. Arbeidet innen helse, utdanning, matsystemer, likestilling, energi og klima er grunnleggende. Klima og skog-innsatsen har styrket urfolk og lokalsamfunns rettigheter, og redusert avskogingsrisiko i noen av de internasjonale forsyningskjedene for landbruksvarer.

Det internasjonale utviklingslandskapet preges i økende grad av diskusjoner rundt normer og verdier, og rettigheter som tidligere nøytrale bred konsensus utfordres. Norad har bidratt til at Norges synlige rolle innen likestilling, samt seksuell og reproduktiv helse og rettigheter, har blitt opprettholdt. I tillegg har støtte til antikorrupsjon, ytringsfrihet og demokratisk utvikling vært viktige prioriteringer. I møte med partnerne våre ser vi en tydelig forventning om at Norge og Norad står fast som en prinsipiell, forutsigbar og kunnskapsbasert aktør som kan bidra til normsetting, kvalitet og resultatorientering.

Norad har bistått Utenriksdepartementet i arbeidet med FN-reformen, noe som blir sentralt også i året som kommer. Vi står klar til å bidra inn i arbeidet med stortingsmeldingen Vendepunkt.

Oslo, 13. mars 2026

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Gunn Jorid Roset', with a long horizontal line extending to the right.

Gunn Jorid Roset,
Direktør

Del 2

Introduksjon til Norad og hovedtall

Norad er administrativt underlagt Utenriksdepartementet. I saker som gjelder klima- og skoginitiativet er Norad underlagt Klima- og miljødepartementet.

Norads hovedinstruks med virkning fra 1. januar 2025 fastsatte følgende som Norads hovedoppgaver:

- Å forvalte tilskudd til langsiktig bistand og til humanitær bistand
- Å gi bistands- og forvaltningsfaglige råd til Utenriksdepartementet, herunder utenriksstasjonene, og til Klima- og miljødepartementet.

I henhold til hovedinstruksen var Norad også ansvarlig for:

- Å sikre at utviklingssamarbeidet er kunnskapsbasert og kostnadseffektivt
- Systemutvikling, veiledning og rutiner for forvaltningen av tilskuddsmidler på programområde O3 Internasjonal bistand
- Å utarbeide offisiell statistikk
- Å kommunisere resultater fra norsk bistand.

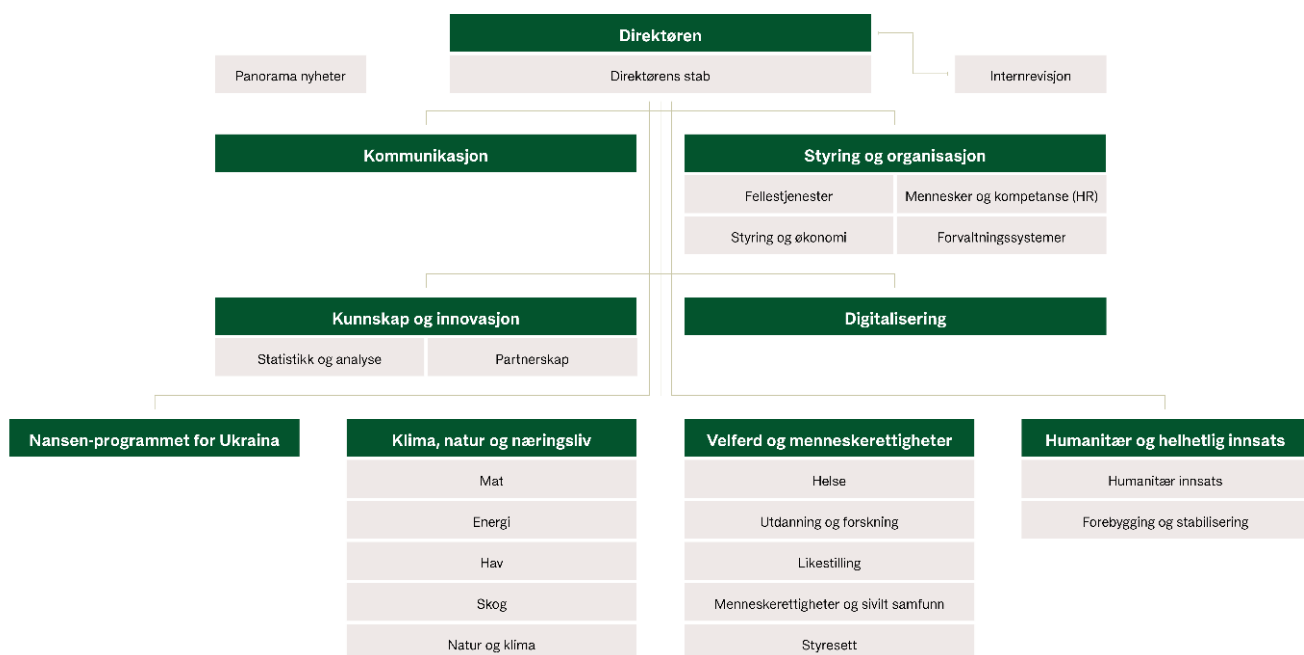
Norad disponerer årlige tildelinger fra Utenriksdepartementet og Klima- og miljødepartementet. Tildelinger og føringer gis i tildelingsbrev. Norad mottok i 2025 16 tildelingsbrev fra Utenriksdepartementet og to fra Klima- og miljødepartementet.

Norad er lokalisert i Bygdøy Allé 2 i Oslo.

Norad ledes av direktør Gunn Jorid Roset, som overtok stillingen etter Bård Vegar Solhjell, og tiltrådte i august 2025. Per 31. desember 2025 besto den øvrige ledergruppen av Erik Abild, Sigurd Eritsland, Stine Nicoline Kleven Horn, Jorun Sigrud Nossun, Håvard Mogleiv Nygård, Per Fredrik Ilsaas Pharo, Lisetta Marie Trebbi og Synnøve Aasland.

I 2025 ble avdeling for organisasjonsutvikling og avdeling for virksomhetsstyring erstattet av avdeling for styring og organisasjon.

FIGUR 1
Organisasjonskart

TABELL 1

Utvalgte hovedtall, beløp i 1000 kroner

	2024 totalt	UD	KLD	2025 totalt
Antall ansatte (SSB)	299	0	0	338
Antall avtalte årsverk (SSB)	294	0	0	330
Antall utførte årsverk	275,3	288	23	311
Samlet tildeling post 01-99	29 223 311	32 483 065	1 973 580	34 456 645
Utnyttelsesgrad post 01-29 *	93 %	96 %	99 %	96 %
Driftsutgifter *	473 737	491 229	38 257	529 486
Lønnsandel av driftsutgifter *	66 %	67 %	64 %	67 %
Lønnsutgifter per årsverk *	1 134	1 150	1 091	1 145
Tildeling tilskuddsposter	28 711 183	31 964 157	1 935 000	33 899 157
Antall budsjettposter tilskudd	35	30	1	31
Utnyttelsesgrad tilskuddsposter samlet	100 %	100 %	98 %	100 %

*Som definert i Direktoratet for forvaltning og økonomistyrings veiledningsnotat til årsrapport for statlige virksomheter

Del 3

Årets aktiviteter og resultater

3.1 Innledning

Etter Norads vurdering ble **oppdragene og føringene** fra Utenriksdepartementet og Klima- og miljødepartementet for 2025 fulgt opp på en tilfredsstillende måte.¹

Del 3 gir et samlet bilde av Norads forvaltning av bistandsmidler, rådgivningsrolle og kunnskapsarbeid, med vekt på tiltak, leveranser, resultater og erfaringer. Målet er å gi helhetlig styringsinformasjon i tråd med veiledningsnotatet om årsrapport for statlige virksomheter fra Direktoratet for forvaltning og økonomistyring, samt vesentlighetsprinsippet. Omtalen er **i hovedsak avgrenset til prioriteringer, mål og rapporteringskrav i hovedinstruksen og tildelingsbrevene** fra Utenriksdepartementet og Klima- og miljødepartementet. Det innebærer at det finnes fag- og budsjettområder som Norad forvalter og arbeider med gjennom året, men som ikke omtales her. For å gi helhetlig styringsinformasjon omtaler del 3 også utdanning og forskning, som i 2025 var budsjettmessig vesentlig, selv om fagområdene ikke er omtalt som særskilt prioriterte i tildelingsbrevet.

Del 3 gir ikke detaljert aktivitetsbeskrivelse, fulle oversikter over partnere, avtaler eller utbetalinger i 2025. Dette er tilgjengelig i saksbehandlingssystemet PTA, og etter 5. mai 2026 på bistandsresultater.no.

Avsnitt 3.2 gir en overordnet omtale av prioriteringer i bistandsforvaltningen og den faglige rådgivningen, herunder arbeid med tverrgående hensyn. Deretter følger omtaler av sentrale innsatsområder i 2025. Videre omtales arbeid med kunnskapsutvikling, statistikk, resultatrapportering, systemarbeid, digitalisering og kommunikasjon. Til slutt gir vi en oversikt over avvik mellom tildelt og regnskapsført beløp, samt status for oppdragene i tildelingsbrevene.

Omtalen vektlegger sammenhenger mellom ressursbruk, virkemidler, leveranser og observerte resultater i Norads forvaltning, samt erfaringer med hva som har bidratt til eller hemmet framdrift. Utfordringer og barrierer for 2025 er relativt like på tvers av ulike områder av bistanden, med blant annet store endringer i giverlandskapet og geopolitiske endringer. De er likevel omtalt i de tematiske kapitlene for å vise hvordan utfordringene er håndtert.

Rapportering av **resultater varierer mellom tematiske områder** og inkluderer i noen tilfeller kvantifiserte resultater. Der datagrunnlaget er begrenset, omfatter rapporteringen primært virkemiddelbruk, dokumenterte leveranser og kortsiktige resultater, supplert med faglige vurderinger av sannsynlige bidrag over tid. For flere innsatsområder, særlig der tiltak ble gjennomført gjennom multilaterale organisasjoner eller komplekse finansielle instrumenter, rapporterer vi resultater på program- eller sektornivå. Effekten av norsk støtte kan ofte ikke isoleres fra andre aktørers bidrag. Samfunnseffekter av bistand oppstår over tid og påvirkes av rammebetingelser utenfor norsk kontroll, herunder politiske, økonomiske og sikkerhetsmessige forhold i partnerland. Datatilgang og rapporteringskvalitet varierer mellom sektorer og landkontekster. Norad arbeider løpende med å styrke måling, rapportering og verifikasjon av resultater, herunder mer standardisert og aggregert rapportering der datagrunnlaget er tilstrekkelig.

---

¹ Gjennomføringen av plan for tverrgående hensyn (oppdrag nr. 1-2025 fra Utenriksdepartementet) er imidlertid noe forsinket. Dette er omtalt i 3.2.1.

3.2 Overordnede prioriteringer i forvaltning og rådgivning

3.2.1 Tilskuddsforvaltningen

Norads prioriteringer i tilskuddsforvaltningen følger rammene i Prop. 1 S og Stortingets bevilgningsvedtak, hovedinstruksen, tildelingsbrev, ordningsregelverk samt gjeldende strategier og handlingsplaner fra departementene. Der Norad hadde handlingsrom, prioriterte vi i tråd med endringsteorier, kunnskapsplaner og flerårige budsjetter, samtidig som vi gjorde nødvendige ad hoc-tilpasninger for å sikre måloppnåelse i en skiftende virkelighet.

2025 var et krevende år for internasjonalt utviklingssamarbeid, preget av endringer i aktørbildet, økt geopolitisk spenning og politiske realiteter som gjorde det vanskeligere å planlegge langsiktig og levere effektivt. Norad har valgt å møte dette ved å kombinere grundige, kunnskapsbaserte vurderinger med evne til å teste, lære og gjøre raske justeringer når rammevilkår og behov endrer seg. Denne balansen er sentral for å sikre relevans og måloppnåelse.

For å **sikre framdrift og resultater** tok Norad i 2025 målrettede grep i utvalgte porteføljer. Vi økte bruken av fleksibel og flerårig finansiering der dette ga størst effekt, styrket beslutningsstøtten gjennom behovs- og porteføljeanalyser, og læring fra feltbesøk. Avtaler ble gjort mer resultatorienterte, og retningslinjer for bruk av fond ble skjerpet med tydeligere krav til alternativvurderinger ved inngåelse og påfyll. I praksis innebar dette blant annet en behovsanalyse som grunnlag for humanitære tildelinger, og forbedrede samarbeids- og finansieringsmodeller med multilaterale organisasjoner. Samlet bidro slike tiltak til mer treffsikre prioriteringer og raskere gjennomføring.

Tverrgående hensyn – menneskerettigheter, likestilling, antikorrupsjon og klima/miljø – er integrert i Norads forvaltning. Utenriksdepartementet har i oppdrag nr. 1-2025 bedt Norad følge opp evalueringen av tverrgående hensyn fra 2024, som avdekket betydelige utfordringer med å følge opp forpliktelser. Norads oppfølgingsplan ble levert tidlig i 2025, og status ble rapportert 15. mai. Vi startet gjennomføringen, herunder arbeidet med å videreutvikle opplæring, veiledning og erfaringsdeling, i 2025. Vi testet tiltak for bedre systemer gjennom prosjekt- og programsyklusen, og integrerte tverrgående hensyn i forvaltningskurs for utenriktjenesten og Norad. Vi fører løpende dialog med partnere og nettverk, og har oppdatert tilskuddsguiden for tilskuddsmottakere. Videre styrket vi i 2025 vurderingene i utvalgte utlysninger, herunder kap. 170 *Sivilt samfunn*, post 70 *Sivilt samfunn*.

Det gjenstår å gjennomføre andre sentrale deler av planen. Dette gjelder særlig å identifisere tiltak som er gode drivere for sterke resultater og måloppnåelse, og å koble arbeid med tverrgående hensyn til utvikling av mål- og resultatstyring, og kunnskapsbasering av bistanden.

Ifølge tildelingsbrevet fra Utenriksdepartementet skal bistand og humanitær innsats, med utgangspunkt i **internasjonale menneskerettigheter**, bidra til å fremme deltakelse, ikke-diskriminering og menneskelig verdighet. I en tid der det folkerettslige rammeverket utfordres, og sivilsamfunnsrommet snevres inn i mange land, blir det enda mer krevende å oppnå framgang og hindre tilbakegang. Det betyr at Norads forvaltning og virkemiddelbruk må tilpasses. Forskning innenfor demokratiutvikling peker på at lokalt forankret, langsiktig og koordinert støtte gjennom likeverdige partnerskap øker sannsynligheten for varig endring, særlig når den kombinerer kapasitetsbygging av offentlige institusjoner med støtte til uavhengige samfunnsaktører som kan

holde makten ansvarlig.² I tråd med tildelingsbrevet har Norad videreført støtte til samfunnsaktører og institusjoner som arbeider for menneskerettigheter og demokrati. Dette inkluderer multilaterale og mellomstatlige aktører, forskningsinstitusjoner og sivilt samfunn. Innsatsen favner blant annet direkte støtte til lokale organisasjoner, kunnskapsoverføring og ferdighetsutvikling hos utvalgte profesjonsgrupper på landnivå, og normativt arbeid på FN-nivå. I tillegg til målrettet innsats er denne innretningen integrert i de tematiske innsatsene, og omtales i de følgende avsnittene.

For å måle Norads **produktivitet** og utvikling over tid har vi benyttet driftsandel av tilskudd som nøkkeltall for effektiv forvaltning. Driftsandelen beregnes som forholdet mellom tildelte driftsmidler og tildelte tilskuddsmidler, der en lav driftsandel indikerer høy effektivitet per forvaltet tilskuddskrone. I 2025 var driftsandelen 1,57 prosent, mot 1,65 prosent i 2024 og 1,66 prosent i 2023. Utviklingen viser dermed en synkende trend, noe som tilsier at Norad har forvaltet stadig mer tilskudd per krone brukt på drift. En svakhet ved dette måltallet er at det primært måler kostnader og ikke kvalitet eller resultater, og at det ikke fanger opp antall avtaler eller kompleksiteten i forvaltningen. Nøkkeltallet gir likevel et kvantitativt og sammenlignbart uttrykk over tid som en indikasjon på Norads produktivitet.

3.2.2 Faglig rådgivning, inkludert NorAdvice og Ett Norge på landnivå

Norads rådgivning var innrettet etter hovedinstruksen og tildelingsbrevene. Vi ga **forvaltnings- og bistandsfaglige råd** til Utenriksdepartementet, inkludert utenriksstasjonene, og Klima- og miljødepartementet, fra oppfølging av vedtatt politikk til praktisk forvaltning og styre- og giversamarbeid. Rådene støttet beslutninger om kanal- og virkemiddelvalg, utforming og forbedring av avtaler og retningslinjer, samt norsk posisjonering i internasjonale prosesser der Norge har ansvar og innflytelse. Rådene var kunnskapsbaserte og bygd på analyser, portefølje-, behovs- og risikovurderinger, evalueringer og partnerdata. Ytterligere omtale av rådgivningsarbeidet følger under de respektive tematiske områdene og i avsnittet om Norads kunnskapsarbeid. Se også oversikten over oppdrag i avsnitt 3.14.

Norad har ikke statistikk over antall eller omfang av henvendelser om faglig rådgivning i 2025. På oppdrag fra Utenriksdepartementet lanserte Norad i oktober 2025 **bestillingsplattformen NorAdvice**. Plattformen skal forenkle og standardisere dialogen mellom bestillere i Utenriksdepartementet, spesielt utenriksstasjonene, og Norad. Det skal også gi Utenriksdepartementet og Norad bedre oversikt over omfanget av de samlede leveransene innen faglig rådgivning og gi et grunnlag for interne ressursprioriteringer. Systemet har vært i en oppstartfase siden oktober, med en rekke opplærings- og informasjonsaktiviteter.

For å bidra til prinsippet om **Ett Norge på landnivå** ble samarbeidet mellom Norad, utenriksstasjonene og landdeskene i Utenriksdepartementet videreført og styrket. Norad hadde dialog med flertallet av de om lag 40 utenriksstasjonene som forvalter bistandsmidler, selv om omfanget av kontakten varierte. I landene med størst bistandsinnsats var det et bredt samarbeid og løpende informasjonsutveksling. For disse landene har Norad egne landkontakter. Kontakten mellom Norad og utenriksstasjonene omfattet også erfaringsutveksling om etablering av tematiske porteføljer. Norad samarbeidet med utenriksstasjonene også i tilknytning til Norads feltbesøk.

---

² Dietrich, Simone, and Joseph Wright. "Foreign Aid Allocation Tactics and Democratic Change in Africa." *The Journal of Politics* 77, no. 1 (2015): 216–34. [Foreign Aid Allocation Tactics and Democratic Change in Africa | The Journal of Politics: Vol 77, No 1](#)

Norads direktør prioriterte møter med ambassadører i sentrale samarbeidsland for å sikre god dialog om prioriteringer og utfordringer. Informasjonsutvekslingen på landnivå er med dette styrket. Samtidig preges den samlede norske innsatsen i enkelte land fortsatt av et relativt høyt antall forskjellige innsatser. Norads vurdering er at det er potensial for å styrke informasjonsutvekslingen ytterligere og å prioritere strengere, for å etablere mer treffsikre samlede innsatser på landnivå.

3.3 Nansen-programmet for Ukraina

Norges Nansen-program var sterkt engasjert i Ukraina i 2025, i en situasjon preget av vedvarende russisk krigføring og et fortsatt høyt angrepstempo. Angrep på sivil infrastruktur, særlig innen energisektoren, førte til vedvarende store humanitære behov og la betydelige begrensninger på det akutte gjenoppbyggingsarbeidet. Norad tildelte 11,5 mrd. kroner, tilsvarende 92 prosent av de sivile midlene i Nansen-programmet for 2025. Midlene ble fordelt på 59 partnere gjennom 79 avtaler, med en gjennomsnittlig avtaleverdi på 145 mill. kroner.

Multilaterale partnere forble hovedkanalen for norsk bistand til Ukraina og Moldova, der Norge både bidro til koordinering gjennom styrerepresentasjon og deltok i sentrale fora som Ukraine Donor Platform. En betydelig andel av innsatsen ble forvaltet gjennom FNs og utviklingsbankenes flergiverfond, som har **dokumentert leveringsevne**, solide kontrollmekanismer og etablerte styringsstrukturer, med Utenriksdepartementet i styrende roller, og Norad som tilskuddsforvalter og faglig rådgiver.

Den tette **policy- og fagdialogen**, kombinert med Norads feltbesøk, ga verdifull innsikt og styrket muligheten til å påvirke programmene underveis. Krevende sikkerhets- og rammevilkår i Ukraina utgjorde sentrale barrierer for måloppnåelse, mens tett koordinering mellom Norad, Utenriksdepartementet, utenriksstasjonene og partnere var en hoveddriver for effektiv innsats og faglig kvalitet.

3.3.1 Humanitær innsats i Ukraina og naboland

Gjennom Nansen-programmets humanitære portefølje bidro Norge til sektorens samlede resultater, der om lag 5 millioner mennesker, hvorav 1,2 millioner var internt fordrevne, fikk tilgang til minst én form for humanitær bistand. Videre mottok rundt 2,1 millioner mennesker mathjelp, mens 2,3 millioner fikk tilgang til helse- og medisinske tjenester. Tallene er basert på konsolidert partner- og FN-rapportering med god datadekning³.

I 2025 kanaliserte Norge 3 mrd. kroner i humanitær bistand til Ukraina og Moldova gjennom 20 avtaler med FN, Røde Kors-bevegelsen, norske og internasjonale humanitære organisasjoner. Innsatsen kombinerte livreddende humanitære tiltak med sivile virkemidler og elementer av tidlig

---

³ OCHAs interaktive datahub: [Microsoft Power BI](#)

gjenoppbygging, herunder minerydding og opprettholdelse av grunnleggende tjenester. Prioriteringene var forankret i FN-ledet humanitær appell og norske politiske føringer.

Ukraine Humanitarian Fund var et sentralt virkemiddel for **rask og fleksibel respons**. Fondets omfang og hurtige mobiliseringsevne gjorde det mulig å nå frontnære og særlig utsatte områder. Nær 60 prosent av midlene gikk direkte til lokale aktører, noe som styrket lokal kapasitet og operasjonell tilgang. Norge var blant de største bidragsyterne til fondet.

3.3.2 Menneskerettigheter og styresett

I tråd med Nansen-programmets mål og EUs tiltredelseskrav, støttet Norge menneskerettigheter, demokrati og godt styresett i Ukraina med om lag 435 mill. kroner i 2025. Støtten til uavhengige medier har hatt særlig stor rekkevidde, også i frontnære områder, og har bidratt til å motvirke desinformasjon i en situasjon med høy demokratisk risiko. Sivilsamfunnets overvåking av store offentlige og internasjonale pengeoverføringer har bidratt til å redusere korrupsjonsrisiko og styrke demokratisk kontroll.

Støtten omfattet multilaterale og internasjonale innsatser, samt sivilsamfunnsstøtte, antikorrupsjon og justis- og institusjonssamarbeid. Innsatsen bidro til å styrke rettsstaten og ansvarliggjøring for krigsforbrytelser, støtte sivilsamfunn og frie medier, forberede troverdige valg på sikt, samt opprettholde sentrale statsinstitusjoner.

Den felles norsk-svenske sivilsamfunnsordningen med Sida bidro til **effektiv giverkoordinering i en krigskontekst**, gjennom felles analyser, samordnede vurderinger og lokal oppfølging av støtten til ukrainske sivilsamfunns- og medieaktører.

Samtidig bidro **institusjonssamarbeidet** mellom Statistisk sentralbyrå og Ukrainas statlige statistikkjeneste til å opprettholde kritisk nasjonal statistikkproduksjon under krigen, inkludert sikring av data etter et større hackerangrep, og styrking av kjønnsdisaggregert statistikk. Resultatene er godt dokumentert gjennom konsolidert partnerrapportering og en ekstern evaluering av prosjektet.

3.3.3 Gjenoppbygging

Norge bidro betydelig til å stabilisere og gjenoppbygge **Ukrainas energisektor** gjennom støtte via Verdensbanken (URTF), European Bank for Reconstruction and Development (EBRD), FNs utviklingsprogram, Energy Community, og den nordiske grønne finansinstitusjonen NEFCO. Støtten kombinerte akutte tiltak, det vil si gasskjøp, nett og fjernvarme, med mer langsiktige investeringer i energieffektivitet og grønn teknologi. Norske bidrag via EBRD tilsvarte i 2025 om lag 7 prosent av husholdningenes gassforbruk og 13 prosent av Ukrainas samlede importbehov for gass.

Støtte via URTF og Energy Community har bidratt til å reparere og gjenopprette strøm- og fjernvarmeanlegg, til nytte for anslagsvis 5 millioner kunder, hvorav fjernvarmetiltak alene nådde inntil 300 000 mennesker. Samtidig gir en ny flerårig avtale med FNs utviklingsprogram, sammen med øvrige energitiltak, ny eller sikrere kraftforsyning til rundt 900 000 mennesker, med potensial for å nå ytterligere om lag 1 million gjennom pågående tiltak. I tillegg har energieffektiviseringsprosjekter gjennom NEFCO og EBRD, ferdigstilt i 2025, redusert det årlige elektrisitetsforbruket med ca. 19 500 MWh, gitt betydelige varmebesparelser og kommet om lag 400 000 personer direkte til gode.

Som følge av intensiverte russiske angrep på energiinfrastrukturen, gjennomførte Norad i samråd med Utenriksdepartementet en sektoranalyse av energisektoren for å prioritere og skalere innsatsen raskt. Analysen la grunnlag for økt og fleksibel støtte til gasskjøp, reparasjoner og reservekapasitet, samtidig som langsiktige energieffektiviseringstiltak ble videreført.

For å støtte økonomisk gjenoppbygging og mobilisere **private investeringer**, videreførte og utvidet Norad tiltak rettet mot privat sektor, basert på anbefalinger levert til Utenriksdepartementet i 2023. Innsatsen kombinerte investeringstilrettelegging, reform- og kapasitetsstøtte, prosjektutvikling og risikoreduserende garantier, i samarbeid med blant annet International Finance Corporation, det tyske utviklingsbyrået GIZ, Verdensbankgruppens Multilateral Investment Guarantee Agency (MIGA) og EBRD. Under Norads bedriftsstøtteordning forvaltes det syv avtaler, inkludert to norske og to ukrainske firmaer som inngikk avtaler i 2025 om å utvikle fornybar energi og etablere et farmasøytisk sentrallager.

Bruk av krigsforsikring som risikoreduserende virkemiddel har vært sentralt for å utløse private investeringer. Avtalene med MIGA og EBRD kombinerer offentlig risikoavlastning med privat kapital, og er løpende oppskalert basert på etterspørsel og dokumenterte resultater. I 2025 rapporterte MIGA at krigsforsikringsordningen hadde mobilisert 324 mill. USD, støttet om lag 35 000 små og mellomstore bedrifter og bidratt til bedre økonomiske muligheter for rundt 22 000 personer. EBRD rapporterte samtidig om lag 700 utstedte krigsforsikringspoliser, tilsvarende 30 mill. euro halvveis ut i 2025. Norads utlysning for investeringsklare prosjekter resulterte i avtaler innen fornybar energi og logistikk, mens støtte via det tyske utviklingsbyrået GIZ styrket ukrainske foretaks tilgang til EUs indre marked.

Norsk-ukrainsk handelskammer har styrket næringslivssamarbeidet mellom Norge og Ukraina, særlig innen energi, infrastruktur og digitalisering, samt arbeidet med rammevilkår, eksportfinansiering og samarbeid med internasjonale finansinstitusjoner. I 2025 åpnet handelskammeret en norsk-ukrainsk forretnings-hub i Kyiv, samlokalisert med Innovasjon Norge.

3.3.4 Moldova

Moldova er hardt rammet av Russlands krig mot Ukraina og er et **prioritert naboland i Nansen-programmet**. Den norske energistøtten ivaretok særlig sårbare husholdninger. Vinteren 2025, midt i en energikrise, fikk nærmere 150 000 husholdninger støtte fra Norge til å betale for oppvarming gjennom myndighetenes energisårbarhetsfond, kanalisert via FNs utviklingsprogram. Dette bidro til å redusere energifattigdommen med 13 prosent. I samarbeid med det tyske utviklingsbyrået GIZ fikk om lag 23 000 husholdninger støtte til å kjøpe energieffektive husholdningsapparater, med anslåtte årlige besparelser på rundt 5 000 MWh og 1,1 mill. euro i reduserte strømregninger. Gjennom Verdensbankens flergiverfond M-GROW støttet Norge også praksisplasser for kvinner i energisektoren og energieffektiviseringstiltak i skoler.

Ved parlamentsvalget høsten 2025 fikk den proeuropiske leiren flertall til tross for massiv russisk innblanding og desinformasjon. Norsk valgstøtte gjennom FNs utviklingsprogram bidro til å styrke lovgivningen mot valgkorrupsjon og valgkommisjonens cybersikkerhet, og lærte opp over 1 500 politibetjenter i å avdekke stemmekjøp. Norsk støtte til uavhengige medier gjennom International Media Support og Institute for War and Peace Reporting bidro til at faktaorientert innhold dominerte under energikrisen vinteren 2025, også blant russiskspråklige grupper, og til at 800 offentlig ansatte over hele Moldova fikk opplæring i ekstern kommunikasjon og krisehåndtering.

I 2025 var støtten særlig rettet mot energieffektivisering, utdanning, godt styresett og demokrati (inkludert valgstøtte), samt frie medier og bekjempelse av desinformasjon, i tillegg til støtte til flyktninger og vertshusholdninger. Norad utvidet også støtten til moldovsk sivilsamfunn for å styrke demokratisk deltakelse og en inkluderende reformprosess i lys av EU-forhandlingene, gjennom nye avtaler med East Europe Foundation Moldova og CONTACT Center.

3.3.5 Tverrgående hensyn

Tverrgående hensyn var integrert i innsatsen på tvers av Nansen-programmet. Arbeidet med **antikorrupsjon og åpenhet** var gjennomgående, blant annet gjennom støtte til sivilsamfunn, uavhengige medier, kontroll med store pengeoverføringer, digitale systemer og styrket institusjonell kapasitet. Samlet bidro dette til å redusere risiko. Nansen-programmets risiko-team støttet med vurderinger av partnere, med tydelige krav til kontrollsystemer, revisjon, åpenhet og varsling, kombinert med risikobasert oppfølging og nulltoleranse for mislighold.

3.4 Humanitær og helhetlig bistand

3.4.1 Humanitær innsats

Norsk humanitær støtte i 2025 bidro til å gi **nesten 98 millioner mennesker assistanse og beskyttelse** i de mest alvorlige humanitære krisene i verden. Den humanitære situasjonen i **Palestina**, særlig i Gaza, var preget av akutte og omfattende behov, inkludert hungersnød. Etter våpenhvilen mellom Israel og Hamas i oktober 2025 sto det humanitære systemet klart til å skalere opp umiddelbart, og den akutte hungersnøden avtok. Norges fleksible humanitære finansiering bidro til en omfattende og rask oppskalering i en svært krevende operasjonell kontekst. Siden våpenhvilen mellom Israel og Hamas i oktober 2025 har Verdens matvareprogram nådd over 1 million mennesker i måneden med matassistanse gjennom 59 distribusjonspunkter. Ved utgangen av desember 2025 var om lag 70 000 barn tilbake i UNRWAs midlertidige læringsssentre, etter to år uten skolegang. I Gaza, Sudan, Sør-Sudan og det østlige DR Kongo har den internasjonale Røde Kors-komiteen støttet sykehus og helseinstitusjoner med forsyninger, utstyr, opplæring og direkte operasjonell støtte, inkludert kirurgisk behandling av våpenskadde pasienter og primærhelsetjenester til lokalsamfunn med få andre alternativer.

Den **humanitære reserven** på 300 mill. kroner ble utløst ordinært seks ganger: til jordskjelvrespons i Myanmar, til sultkriser på Haiti og i Sør-Sudan (i én samlet utløsning), til den eskalerende humanitære krisen i Sudan, i respons til flom og ekstremvær i Sri Lanka og Sørøst-Asia, samt to ganger i Afghanistan: både i respons til jordskjelv og i respons til krise med tvungen retur av flyktninger. Som følge av akutt frafall i global humanitær finansiering ble deler av reserven benyttet til en begrenset tilleggsutlysning for de strategiske partnerne. Utenriksdepartementet supplerte reserven gjennom året, og samlet tildeling var på over 400 mill. kroner. Gjenstående midler ved årets slutt ble dreid mot kontekster med særlig høye humanitære behov: Bangladesh, DR Kongo, Etiopia, Haiti, Jemen og Sudan (inkludert regional respons), samt til beskyttelsestiltak gjennom UNICEF (globalt), og til FNs og Røde Kors-bevegelsens globale fond for kriserespons.

Norges **humanitære midler** gikk i 2025 primært gjennom FN, Røde Kors-bevegelsen og norske strategiske partnere. Etter en utlysning inngikk Norad femårige avtaler med Caritas Norge, Flyktningshjelpen, Kirkens Nødhjelp, Norges Røde Kors, NORCAP, Norsk Folkehjelp og Redd Barna Norge for totalt 9,7 mrd. kroner til innsatser i 43 land. Norad har også endret rutinen for å aktivere fleksible midler slik at de norske strategiske humanitære partnerne raskere skal kunne respondere på nye eller forverrede kriser. Ved begynnelsen av året foretok vi en fordeling av ikke-forpliktete midler (484 mill. kroner). Prioriteringer ble gjort basert på Norads egenutviklede humanitære behovsanalyse, med geografiske og tematiske vurderinger i tett dialog med utenriksstasjonene. For å opprettholde systemkapasitet bidro vi til humanitære fellestjenester, særlig innen data og logistikk.

Norad igangsatte **to åpne utlysninger** for å styrke beskyttelse av sivile mot miner og eksplosiver samt støtte til en styrket humanitær sektor gjennom støtte til humanitær policy, innovasjon og kunnskapsutvikling.

Handlingsrom, utfordringer og effektiv ressursbruk

Norad har utviklet en **humanitær behovsanalyse** som gir et kunnskapsbasert grunnlag for å sammenligne behov og fordele midler mellom ulike humanitære kriser, basert på behov og alvorlighetsgrad. Behovsanalysen har vært brukt som grunnlag for å fordele humanitære midler i 2025

og bidratt til at norske humanitære midler har gått dit behovene var størst, inkludert underfinansierte og/eller neglisjerte kriser.

Norad igangsatte en **pilot for å styrke innsatsen på lokalt ledet humanitærrespons**. Prosjektet skal bidra til at lokale aktører får bedre finansiering ved at den er fleksibel og varer over tid. På grunnlag av en kartlegging ble det gjennomført en invitasjonsbasert utlysning. Tre fond i Myanmar, Syria og Sudan som overfører midler direkte til lokale humanitære aktører ble tildelt støtte. Tildelingen er på totalt 180 mill. kroner over tre år. Piloten blir ledsaget av en læringskomponent som skal gi grunnlag for framtidig støtte til lokalt ledet humanitær respons.

Norad videreførte arbeidet med å **styrke resultatstyring**. Det ble særlig jobbet med målformuleringer og indikatorer for å kunne aggregere og sammenlikne resultater på tvers av avtaler bedre.

Norad har bidratt til norsk innsats og posisjoner for **reform av det humanitære systemet** ved å støtte Utenriksdepartementet som leder av givergruppen for FNs kontor for koordinering av humanitær innsats, representere Norge i givergrupper, og levere analyser som gir grunnlag for innretning av norsk humanitær bistand i en periode med rask reform. På vegne av Norge var Norad også med på å lede Grand Bargain sitt arbeid om felles tiltak for økt effektivitet og bedre samarbeid i den humanitære sektoren. Dette er det eneste forumet der både givere, FN, Røde Kors-bevegelsen, internasjonale og nasjonale NGOer samarbeider om å styrke den humanitære sektoren.

3.4.2 Barn i væpnet konflikt

Norge bidro i 2025 med 267 mill. kroner til å beskytte barn i væpnet konflikt. Med dette innfridde Norge forpliktelsen på 1 mrd. kroner (2023-2025) til å beskytte barn i væpnet konflikt, gitt på den internasjonale konferansen Protecting Children in Armed Conflict – Our Common Future i Oslo i 2023.

Norsk målrettet støtte som del av forpliktelsen for beskyttelse av barn i væpnet konflikt (2023-2025) bidro til at UNICEF i 2024 beskyttet og gjenforente nærmere 16 500 barn brukt av væpnede styrker og grupper, en økning på 51 prosent fra 2023. **Framgangen knyttes til tett samarbeid med nasjonale myndigheter, tilstedeværelse i lokalsamfunn og målrettet faglig støtte og ressurser** til berørte barn. Redd Barna har styrket beskyttelsen av barn i væpnet konflikt ved å bygge opp lokalsamfunnsbaserte beskyttelsesstrukturer og øke tilgangen til psykososial støtte. I DR Kongo rapporterte over 75 prosent av barna i tiltakene om forbedret psykososial helse. Oppfølgingen var særlig rettet mot barn rekruttert av væpnede grupper og overlevende etter seksuell og kjønnsbasert vold.

Norads største partnere for beskyttelse av barn var i 2025 Røde Kors-bevegelsen, Redd Barna, UNICEF og FNs høykommissær for flyktninger. Disse partnerne har bidratt til ulike innsatsområder, inkludert beskyttelse mot og respons på vold og overgrep mot barn, beskyttelse av barn mot brudd på humanitærretten, inkludert seksuell vold og rekruttering til væpnede styrker og grupper, gjenopprettelse av familieforbindelser, beskyttelse av barn som er fengslet, samt styrket beskyttelse av utdanning og gjennomføring av erklæringen om trygge skoler. Innsatsen går over mange land og humanitære kontekster og var i 2025 særskilt prioritert i følgende landkontekster: Palestina, Sudan, DR Kongo, Syria, Jemen, Nigeria og Haiti. Norad bidro som medarrangør til å organisere den internasjonale konferansen i Kenya om erklæringen om trygge skoler.

3.4.3 Forebygging, stabilisering og helhetlig innsats

Norad forvaltet i 2025 en rekke avtaler som til sammen skal bidra til å forebygge konflikt og stabilisere samfunn og fremme en mer helhetlig innsats på utvikling, fred og humanitær respons. Avtalene omfattet humanitær innsats; langsiktig utvikling; globale sikkerhetsspørsmål; nedrustning; konfliktforebygging; migrasjon; kvinner, fred og sikkerhet; sosiale sikkerhetsnett, og FNs støtte til fredsoperasjoner. Arbeidet foregikk i samarbeid med Utenriksdepartementet, utenriksstasjonene og på tvers av Norad. Norge er en av de største bidragsyterne til **FNs fredsbyggingsfond**, et av FNs viktigste verktøy for å forebygge konflikt og bygge varig fred. Den norske støtten forvaltes av Norad. I 2025 bidro Norge med 100 mill. kroner til fredsinnsetts i over 50 land. Denne styrket kvinners og unges deltakelse og fremmet regionalt samarbeid, nasjonale forebyggingsstrategier og fredelige politiske overganger. I Burkina Faso bidro fondsstøttet innsats til at tilliten mellom militæret og lokalsamfunn økte fra 20 til 80 prosent, og til å løse over 30 lokale konflikter. På Filippinene førte støtte til systemer for tidlig varsling til at 283 varsler om konflikthet ble utløst i 16 kommuner. En effektevaluering fra øst-Darfur viser at støtte til lokale fredskomiteer reduserte konfliktnivået, økte skolegang, ga flere kvinner sentrale verv, og la grunnlaget for å mobilisere 1 mrd. kroner til et oppfølgingsprosjekt fra den tyske utviklingsbanken KfW⁴.

I tråd med regjeringens handlingsplan for **kvinner, fred og sikkerhet**, har Norad arbeidet for å inkludere kvinner og kjønnsperspektiver i fredsprosesser, og videreutvikle tilnærminger som styrker kvinners rolle i forhandlinger og dialoger. På sikt skal dette gi mer varige fredsløsninger, bedre vern av menneskerettigheter og mer treffsikker humanitær innsats og utviklingsinnsats i sårbare og konfliktpregede kontekster. I 2025, 25 år etter FNs resolusjon 1325, fulgte Norad opp Norges forpliktelser i handlingsplanen for kvinner, fred og sikkerhet gjennom faglig rådgivning til Utenriksdepartementet, blant annet ved å bidra til å gjennomføre et Focal Point Network-møte i Oslo, med 127 deltakere fra 73 land. Dette er et sentralt globalt nettverk av myndighetsrepresentanter, og er høyt prioritert av Norge. Norad har også tilrettelagt for strategisk dialog og kunnskapsdeling på tvers av Norads ulike partnere og flere av deres lokale partnere. Erfaringene tas inn i Norads rådgivende arbeid på landnivå.

Norad deltok aktivt i styret for Women's Peace and Humanitarian Fund, som så langt har støttet 1 757 lokale organisasjoner i 48 land, hvorav 43 prosent fikk FN-midler for første gang.

Forutsigbar, fleksibel finansiering er avgjørende for å lykkes med helhetlig innsats i praksis. Det muliggjør tverrsektorielt arbeid, og gjør at partnere kan se sammenhenger, bygge motstandskraft og forebygge kriser. I 2025 ble både humanitære og langsiktige avtaler med norske sivilsamfunnsorganisasjoner gjort mer fleksible for å støtte en helhetlig tilnærming. Koordineringen med Utenriksdepartementet og utenriksstasjoner ble styrket for å sikre 'Ett Norge på landnivå', og Norge har bidratt til FN-reformen som legger vekt på at FN leverer samlet og helhetlig ('Ett FN'). Dette gir bedre grunnlag for kostnadseffektiv og strategisk finansiering over tid.

I 2024 etablerte Norad et **initiativ for helhetlig innsats** for å styrke sammenhengen mellom humanitær bistand, langsiktig utvikling og fredsarbeid. Etter å ha kartlagt mulige veivalg ble det høsten

---

⁴ Generalsekretærens årlige rapport til generalforsamlingen om fredsbyggingsfondet, A/79/790.

2025 besluttet å pilotere en helhetlig landportefølje for Etiopia som omfatter all norsk bistand. Norad, Utenriksdepartementet og ambassaden samarbeider om å gjennomføre piloten.

Lokalt og nasjonalt ansvar for å integrere mennesker som er internt fordrevne er avgjørende for varige løsninger. På oppdrag fra Utenriksdepartementet vurderte Norad organisering og samarbeidsplattformer i tråd med FNs generalsekretærs handlingsplan, og konkluderte med at nylig etablerte FN-strukturer er hensiktsmessige, men trenger styrking. Global Solutions Hub, fondet for internt fordrevne, og stedlig representant-funksjonen ble vurdert som sentrale, men sårbare. Norad ga faglige råd om tydeligere ansvarsfordeling og tettere samarbeid med utviklingsbanker, utenriksstasjoner og FN-organisasjoner, og bidro med finansiell støtte blant annet i Jemen og Mosambik. De ulike innsatsene forventes over tid å bidra til mer samordnet og bærekraftig innsats for internt fordrevne.

3.4.4 Forbedret forvaltning av multiorganisasjoner

Norad **videreutviklet forvaltningen** av samarbeidet med multilaterale organisasjoner for å sikre mer effektiv, samstemt og resultatorientert bruk av midlene. Dette omfattet tydeligere retningslinjer for å bruke fond, og forbedrede samarbeids- og finansieringsmodeller med sentrale FN-organisasjoner, internasjonale finansinstitusjoner og regionale organisasjoner. Målet er å styrke kvaliteten i beslutninger, redusere fragmentering og legge bedre til rette for langsiktig, strategisk innsats gjennom multilaterale partnere. Blant annet legger retningslinjene for å bruke fond opp til at en skal vurdere ulike innretninger for å nå et gitt mål, og at en alltid bør **vurdere alternativer**, slik som kjernestøtte. Alternativvurderingene bør gjøres både ved inntreden i fond og ved påfyllinger. Norad har informert utenriksstasjonene om de nye retningslinjene.

Om lag halvparten av norsk bistand kanaliseres gjennom multilaterale partnere, og Norad har løpende samarbeidsavtaler og strategiske partnerskap med FN-organisasjoner, internasjonale finansinstitusjoner og regionale multiorganisasjoner som en sentral del av vårt virke. I 2025 arbeidet Norad med å forbedre samarbeidsavtalene med utvalgte multiorganisasjoner. **Langsiktige og brukervennlige avtaler** med FN kan redusere administrativt arbeid og fragmentering, slik at en større andel av ressursene kan brukes på gjennomføring og resultater i felt. Et eksempel på forbedring er samarbeidet med UN Women, der Norad har gått bort fra kortsiktig øremerket prosjektstøtte og fått på plass fleksibel og langsiktig støtte til UN Women sine landprogrammer. Dreiningen er i tråd med UN Women sine behov for forutsigbarhet og fleksibilitet og er basert på organisasjonens egne systemer og rutiner. Med disse grepene er Norad i prosess med å **samle forvaltning og redusere antall avtaler** med UN Women på landnivå.

Et annet eksempel er samarbeidet med Organisasjon for sikkerhet og samarbeid i Europa (OSSE). Da Norad i 2025 fikk ansvaret for å forvalte Norges avtale med OSSE, tok vi initiativ til å justere avtalen med et forbedret resultatrammeverk som gjør organisasjonen bedre i stand til å rapportere på endring og effekt av tiltakene. Norge sluttet seg også til Helsinki+50-fondet, et initiativ fra det finske OSSE-formannskapet, for å bedre koordineringen mellom givne og gi OSSE forutsigbar, langsiktig støtte.

Rundt 27 prosent av Norads tilskudd ble i 2025 kanalisert gjennom FN-organisasjoner. Norad har derfor fulgt **FNs reformprosess FN80**. Norad støttet blant annet arbeidet i FN80 Global-gruppen, en tverregional plattform mellom åtte land for å sikre en god reformprosess og dialog. Et partnerskap med New York University om faglig støtte og analyser knyttet til reformen ble fulgt opp og det ble gitt faglige råd til Utenriksdepartementet om blant annet FNs administrative funksjoner, mulige endringer i utviklingssystemet, trender i norske avtaler med FN og framtidige finansieringsmodaliteter.

3.5 Klima, natur og næringsliv

3.5.1 Klima og natur

Norad har bidratt til målene om at **miljøet er bedre beskyttet og utslippene av klimagasser begrenset** gjennom tilskudd til det grønne klimafondet, den globale miljøfasiliteten og FNs miljøprogram. Disse avtalene utgjør en stor andel av klimabistanden som Norad forvalter. Norads bidrag til Norges mål om å tredoble støtten til klimatilpasning i utviklingsland til minst 3 mrd. kroner innen 2026, utgjorde 1,7 mrd. kroner i 2025, en økning på 3 prosent fra 2024. 2025-statistikken er foreløpig, det vil si at den ikke er ferdig kvalitetssikret.

Norad har **støttet motstandsdyktigheten mot klimarelaterte naturkatastrofer**. Vær- og klimainformasjonstjenester, med støtte til Agricultural Resilience through Climate Services (2023–2028) gjennom NORCAP og Utviklingsfondet, har oppnådd gode resultater og har styrket landbruksproduktiviteten og klimamotstandskraft til 100 000 småbønder i Malawi og Etiopia. En kontrollstudie ved Chr. Michelsens Institutt og forskningsinstituttet Norce, med 32 000 bønder, tester effekten av tilgang til vær- og klimainformasjon i ulike kanaler. Foreløpige resultater viser at enkelte bønder har oppnådd opptil 50 prosent høyere avlinger enn nabobønder som ikke bruker slik informasjon, blant annet gjennom bedre valg av avling, tidspunkt for planting og dyrkingsteknikker. I Malawi utvikles i tillegg en KI-basert løsning som skal gi skreddersydde råd for å ytterligere øke avlinger og redusere tap ved ekstremvær.

Klimaforsikringer gjennom African Risk Capacity Limited og Afrikabankens program African Disaster Risk Financing støttet klimasårbar land på en effektiv måte. Når klimakatastrofer inntreffer, får utsatte husholdninger raskt kontanter, mat eller såkorn. Klimaforsikringen innebærer at kriterier for utbetalinger, for eksempel mengde nedbør, vindstyrke og flomnivå, er definert på forhånd og enkelt kan verifiseres. Midler kan dermed utløses i løpet av få dager. Siden 2018 har ordningen bidratt til at om lag 6 millioner mennesker i over 18 afrikanske land har fått kontanter, mat eller såkorn for å håndtere ekstreme klimahendelser, med samlede utbetalinger på rundt 135 mill. USD.

Norad la grunnlaget for økte investeringer i **bedre tilpasning til konsekvensene av klimaendringene** ved blant annet å gjennomføre en utlysning for støtte til klimatilpasningsfinansiering og naturbaserte løsninger. Norad fikk totalt 158 søknader og inngikk tre nye avtaler, som alle tar tak i strukturelle begrensninger for slike investeringer. Behandlingen av ytterligere fem støtteverdige søknader ble satt på pause på grunn av redusert budsjett for 2026. Øvrige søknader ble avslått.

Norad arbeidet i 2025 med å utvikle det faglige grunnlaget for en ny fase av bistandsprogrammet mot **plastforurensning og marin forsøpling**. I konsultasjon med Utenriksdepartementet og Klima- og miljødepartementet utviklet Norad et programdokument som beskriver mål, innretning og prioriteringer for den nye fasen. Norad gjennomførte også en utlysning under bedriftsstøtteordningen for dette saksfeltet. Norad besluttet å innvilge støtte til tre bedrifter i avfallssektoren, med mål om å utløse investeringer som øker innsamlet plastavfall med 100 000 tonn i året.

Porteføljestyling er Norads verktøy for å konkretisere og operasjonalisere vår tilnærming til å oppnå målene i tildelingsbrev fra Utenriksdepartementet. Norad etablerte i 2025 en ny portefølje for grønn utvikling. Porteføljen har til hensikt å forene klima- og utviklingspolitikken gjennom å sette gjennomføringen av nasjonale klima- og naturplaner i sentrum av økonomisk og sosial utvikling. Porteføljen bidrar til å utvikle og gjennomføre nasjonale klima- og naturrobuste utviklingsplaner og

internasjonale grønne reformagendaer. Støtte til initiativer som Nationally Determined Contributions-partnerskapet, National Biodiversity Strategy and Action Plan-akseleratoren og Biodiversity Finance Initiative (BIOFIN) styrker arbeidet globalt. Porteføljen fokuserer på tre sentrale områder; finans, kapasitet, og data og kunnskap. Arbeidet innen data og kunnskap, og finansiering styrker åpenhet ved å gjøre data og statistikk på feltet tilgjengelig. Dette gjelder for eksempel pilotering av et globalt økosystematlas, investeringer i klima- og værdata, samt det internasjonale pengefondets arbeid med miljøstatistikk.

Gjennom den tilgrensende porteføljen for bærekraftige matsystemer bidrar Norad til varslingsbasert innsats gjennom Verdens matvareprogram, noe som inkluderer å styrke beredskapsplaner og beredskapskapasitet i satsingslandene, samt å utvikle sosiale sikkerhetsnett som svarer på identifiserte behov knyttet til varslede klimahendelser. Porteføljen inkluderer også klimarobust landbruk gjennom støtte til forskning og utvikling av klimarobuste såfrø og teknologier, samt støtte til FNs internasjonale fond for jordbruksutvikling (IFAD), FNs organisasjon for ernæring og landbruk, Verdens matvareprogram og sivilt samfunn for spredning av kunnskap, kompetanse og teknologi for klimarobust matproduksjon.

Norad har **prioritert faglig rådgivning og støtte knyttet til de globale klima- og naturkonvensjonene** og rammeverkene. Dette inkluderer forhandlingsspor under klimaforhandlingene som for eksempel tap og skade, etableringen av et rammeverk for det globale målet for klimatilpasning og arbeid med konvensjonen for biologisk mangfold, herunder ressursmobilisering og Cali-fondet. Norad har også bidratt med rådgivning der Utenriksdepartementet har styreplass i relaterte fondsmekanismer, spesielt styrearbeidet i det grønne klimafondet, påfyllingsforhandlinger i den globale miljøfasiliteten, og i etableringen av fondet for tap og skade.

3.5.2 Klima – og skogsatsingen

Rammen for Norads skogportefølje er det strategiske rammeverket til Norges internasjonale klima- og skoginitiativ (NICFI). Gjennom skogporteføljen forvaltet Norad i 2025 i overkant av 1,9 mrd. kroner av NICFI-midlene, på oppdrag fra Klima- og miljødepartementet. Dette omfatter 57 avtaler og inkluderer støtte til sivilsamfunnets arbeid for å forbedre urfolk og lokalsamfunns rettigheter og levekår, støtte til tropiske skoglands arbeid for mer bærekraftig arealforvaltning, bidrag til avskogingsfrie råvare- og finansmarkeder og tiltak for å redusere internasjonal skogkriminalitet. Det inkluderer også norsk støtte til Sentral-Afrikas skoginitiativ (CAFI), Etiopia, Peru, Guyana og FNs REDD-program. Videre bistøtter Norad Klima- og miljødepartementet og utenriksstasjonene med forvaltningsmessig, resultatfaglig og juridisk rådgivning.

Norads **sivilsamfunns partnere** for støtteperioden 2021-2025 fullførte i 2025 i all hovedsak sine aktiviteter. Sluttrapporter for disse avtalene vil foreligge innen 1. juli 2026. Det ble i 2025 lyst ut nye midler i skogporteføljen, og avtaler med om lag 30 sivilsamfunnsaktører inngås i 2026.

Norad forlenget i 2025 blant annet avtalene med FNs REDD-program og CAFI. På oppdrag fra Klima- og miljødepartementet inngikk Norad også avtaler med to nye aktører, Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC) og Moore Foundation, om støtte til investeringsfondet Catalytic Capital for the Agricultural Transition (CCAT). IIGCC skal gjennom investormakt påvirke selskaper og banker bort fra handel med råvarer som driver avskoging. CCAT er et nytt investeringsfond som skal mobilisere kapital til en rettferdig omstilling i Brasils landbrukssektor og bidra til å restaurere eller beskytte 500 000 hektar land og unngå 240 millioner tonn CO₂-utslipp innen 2030.

For ytterligere **rapportering i henhold til Klima- og skoginitiativets strategiske rammeverk**, se separat rapport.

3.5.3 Forbedrede rammevilkår for privat sektor

Tilskudd ble gitt som følge av en felles utlysning av midler fra kap. 162 *Næringsutvikling, matsystemer og fornybar energi*, post 70 *Bærekraftig jobbskaping, næringsutvikling og handel*, og kap. 163 *Klima, miljø og hav*, post 70 *Miljø og klima*, hvor det blant annet var fokus på **innovativ finansiering og kapitalmobilisering**.

Det ble inngått fem nye samfinansierte avtaler, hvorav to er i samarbeid med Norfund; Technoserve bidro med faglig assistanse til Norfunds investeringer i Samanu i Etiopia, og Verdens naturfond etablerte en ordning for å utvikle investeringsklare naturprosjekter for Norfund og andre utviklingsfinansieringsinstitusjoner. Det ble også inngått en avtale med Financial Sector Deepening Africa⁵ som framover vil bidra til å mobilisere kapital til klimatiltak, og til små og mellomstore bedrifter i Afrika i tillegg til kapasitetsbygging for afrikanske pensjonsfond. Videre ble det inngått avtale med Systemiq om å (videre)utvikle en åpen, anonymisert risikodatabase som gir investorer bedre data om prosjektrisiko og som dermed forventes å redusere kapitalkostnader og mobilisere mer privat kapital. Det ble også gitt støtte til den norsk-afrikanske handelsforeningen NABA for å utvikle en pilot for å mobilisere filantropisk og kommersiell kapital til bærekraftige verdikjeder for kritiske mineraler, i partnerskap med zambiske myndigheter, Kirkens Nødhjelp, SINTEF, Africa Finance Corporation, Accelerate Capital, og amerikanske filantroper.

I et utvidet samarbeid mellom Norge og Storbritannia ble Mobilist-avtalen med det britiske utenriksdepartementet forlenget med 40 mill. kroner over tre år. Dette programmet kobler bistand og kommersiell kapital gjennom partnerskap med internasjonale børser og har mellom 2023 og 2025 gjennomført ni investeringer inkludert en banebrytende transaksjon for å **frigi kapital fra International Finance Corporation (IFC, medlem av Verdensbankgruppen)**. Lånepapirer for mer enn 3 mrd. kroner ble solgt til institusjonelle investorer og på den måten ble midler frigjort, som IFC kan bruke til nye investeringer uten å måtte hente ny egenkapital.

Norad forlenget i 2025 samarbeidsavtalen med Consultative Group to Assist the Poor for å sikre fortsatt tilgang til ledende global kunnskap og rådgivning om finansiell inkludering, som bidrar til bærekraftig næringsutvikling og fattigdomsreduksjon i utviklingsland.

3.5.4 Matsikkerhet og sultbekjempelse

I tråd med matsikkerhetsstrategien har Norad de siste årene i større grad involvert privat sektor og støttet verdikjeder, små og mellomstore bedrifter, bærekraftig produksjon, ernæring, og god ressursforvaltning. Det var i 2025 betydelig framdrift i operasjonaliseringen av FASA-fondet (Financing for Agricultural Small and Medium Enterprises in Africa). Arbeidet med å etablere institusjonell, juridisk og operasjonell infrastruktur brakte fondet fra etableringsfase til en investeringsklar struktur fra og med 2026.

Det brede samarbeidet med utviklingsbanker, multilaterale organisasjoner, norske kunnskapsmiljøer, privat sektor og sivilsamfunn har vært sentralt i innsatsen for å bekjempe sult og styrke matsikkerhet. Norad videreførte det strategiske samarbeidet i rammeavtalene med Flyktningshjelpen, Norsk Folkehjelp, Kirkens Nødhjelp og Caritas Norge, med øremerkede midler til sultbekjempelse og

---

⁵ En utviklingsinstitusjon grunnlagt av det britiske utenriksdepartementet for å styrke lokale kapitalmarkeder i Afrika

motstandskraft mot kriser. **Kjernestøtte og mykt øremerket støtte** til Verdens matvareprogram og FNs organisasjon for ernæring og landbruk muliggjorde rask respons i uforutsette kriser, samt fleksibel mat- og kontantstøtte i Ukraina, som bidro til å gjenoppta jordbruksproduksjon i krigsrammede områder. Norad støtter flerårige prosjekt til Verdens matvareprogram for å bygge varslingsbaserte tjenester og skolematordninger i Afrika sør for Sahara, der nasjonalt eierskap vektlegges. Verdens matvareprogram dokumenterer gode resultater fra sin varslingsbaserte innsats. For eksempel har innsatsen bidratt til betydelig bedret matsikkerhet for flom og tørkerammede i Mosambik, Niger og Madagaskar. Det er også rapportert nedgang i skadelige mestringsstrategier ved klimasjokk gjennom aktivisering av varslingsbaserte tjenester. Denne støtten bidrar også til at Verdens matvareprogram bygget nødvendig infrastruktur og tiltrakk seg mer midler fra andre givere.

Norad styrket i 2025, sammen med FNs organisasjon for ernæring og landbruk og Havforskningsinstituttet, forvaltnings- og matsikkerhetskomponenten i EAF Nansen-programmet, formalisert i et oppdatert programdokument og en tilleggsbevilgning. Samtidig **reduserte Norad driftskostnader** for forskningsskipet Dr. Fridtjof Nansen, blant annet ved å gjennomføre undersøkelser i ikke-ODA-land der landene selv dekker alle utgifter.

Norad gjennomførte i 2025 en **sluttevaluering av Fisk for utvikling-programmet** i Ghana (2019–2025), som viste styrket rammeverk, økt laboratoriekapasitet, forbedrede digitale datasystemer i både akvakultur- og fiskerisektoren, og vesentlig forbedret kontroll og etterlevelse i fiskeriene. Norad koordinerte også et norsk delegasjonsbesøk til Ghana som la grunnlaget for et nytt havsamarbeid under kunnskapsprogrammet Hav for utvikling, basert på uttalt politisk støtte fra ghanesisk side til å koble fiskeri, havforvaltning og matsikkerhet. I 2025 ble det bilaterale samarbeidet mellom Norge og Kenya formalisert, og Norad inngikk en avtale mellom Havforskningsinstituttet og Kenyas havforskningsinstitutt for å styrke bærekraftige akvatiske matsystemer for matsikkerhet, ernæring og bedre levekår i Kenya.

Bedre samordning mellom utenriksstasjonene, Utenriksdepartementet og Norad er sentralt for matsikkerhetsinnsatsen, og jevnlig møteplasser er et av flere virkemidler. Den regionale samlingen for relevante utenriksstasjoner i Afrika sør for Sahara fokuserte blant annet på helhetlig innsats på landnivå, hvordan utenriksstasjonene kan dra bedre nytte av Norges multilaterale partnerskap og hvordan Norad kan bistå. Gjennom året støttet Norad de enkelte utenriksstasjonene med faglig rådgivning, prosjektgjennomganger, felles feltbesøk hos partnere, felles partnerseminarer og regelmessige samarbeidsmøter.

Norad bidro gjennom hele året med betydelig forvaltningsmessig, økonomisk og tematisk **rådgivning** til Utenriksdepartementet i styrende organer for Verdens matvareprogram, FNs organisasjon for ernæring og landbruk, FNs internasjonale fond for jordbruksutvikling (IFAD) og Afrikabanken, samt styrearbeid i CGIAR, et globalt forskningspartnerskap for matsikkerhet og bærekraftig landbruk, og Crop Trust. 2025 var et krevende omstillingsår for flere av disse organisasjonene, med store kutt fra flere givere. Kombinert med krevende diskusjoner i styrende organer stilte dette høye krav til Norges styredeltakelse. Norad bidro med analyser, rådgivning og faglige innspill.

Tidligere års Norad-støtte til den afrikanske unions utviklingsorgan (AUDA-Nepad, New Partnership for Africa's Development), ga i 2025 et viktig strategisk grunnlag for utviklingen av Kampala-strategien for nasjonale matsystem- og landbruksinvesteringsplaner. Norge støttet AUDA-Nepads arbeid med jordhelse, og nasjonal og regional oppfølging av Nairobi-erklæringen for gjødsel og jordhelse, og koblet dette med utviklingen av den digitale plattformen SoilHive som skal samle og tilgjengeliggjøre data på jordsmonn i Afrika.

På oppdrag fra Utenriksdepartementet støttet Norad nye internasjonale allianser innen matsikkerhet og sultbekjempelse, blant annet gjennom å øremerke midler til sekretariatet til Alliance of Champions for Food Systems Transformation i CGIAR, og G20s Global Alliance Against Poverty and Hunger i FNs organisasjon for ernæring og landbruk.

Som følge av endrete politiske prioriteringer ble kap. 162 *Næringsutvikling, matsystemer og fornybar energi*, post 71 *Matsikkerhet, fisk og landbruk* redusert med 50 mill. kroner i revidert nasjonalbudsjett. Dette, kombinert med signaler om ytterligere reduksjoner, medførte at Norad kansellerte den stående utlysningen av midler til matsystemendring og avsto fra å inngå nye partnerskap utover de som allerede var planlagt.

3.5.5 Energi, inkludert garantiordningen for fornybar energi i utviklingsland

Norad bidro i 2025 til **økt tilgang til elektrisitet og ren matlaging, økt ny fornybar energiproduksjon og reduserte utslipp av klimagassutslipp** i Afrika sør for Sahara, og bedret styresett og **energisektorforvaltning** i utvalgte land.

Et utvalg av rapporterte resultater fra partnerne i 2025 illustrerer bredden i hva norsk finansiering bidro til: Verdensbankgruppens Energy Sector Management Assistance Program rapporterte følgende resultater for perioden juli 2024-juni 2025: 21 millioner mennesker har fått ny eller forbedret tilgang til elektrisitet, 1,1 millioner mennesker har fått ny eller forbedret tilgang til ren matlaging, og 5 552 MW fornybar kapasitet ble installert. For perioden juli 2020–juni 2025 rapporterer den afrikanske utviklingsbankens Sustainable Energy Fund for Africa at de har installert 293 MW fornybarkapasitet, skaffet 1,7 millioner husholdninger, institusjoner og bedrifter tilgang til energi og mobilisert 1,2 mrd. USD til å finansiere fornybar-investeringer. I samme periode rapporterte fondet om 21 400 nye arbeidsplasser og om lag 2,4 mill. tonn reduserte CO₂-utslipp.

Kunnskapsprogrammet **Energi for utvikling** har som mål å styrke offentlige institusjoner og sektorforvaltning innenfor fornybar energi og miljø i Malawi, Mosambik, Uganda og Nepal. Programmet er fremdeles i en tidlig fase. I 2025 ble institusjonelle samarbeidsavtaler signert mellom Norges vassdrags- og energidirektorat, Statnett og Miljødirektoratet, og deres nepalske motparter. Energi for utvikling-programmene i Tanzania og Nigeria retter seg mot kapasitetsbygging for å redusere utslipp fra petroleumssektoren.

Bedriftsstøtteordningen for fornybar energi er direkte støtte til kommersielle bedrifter, både norske og internasjonale. I 2025 ble minimum støttebeløp økt, for å forenkle forvaltningen og styrke komplementaritet med øvrig portefølje. Ordningen har aktive avtaleforpliktelser på 557 mill. kroner til risikoavlastning og prosjektutvikling for mer enn 6 GW fornybar-prosjekter (45 prosent vindkraft, 40 prosent solkraft, og 15 prosent vannkraft). Strategien er å avlaste tidligfaserisiko for en sammensatt portefølje av prosjekter, slik at private aktører kan foreta investeringer i utviklingsland som ellers ikke ville funnet sted.

I 2025 ble det første prosjektet med norsk støtte gjennom ATIDIs⁶ Regional Liquidity Support Facility satt i drift, Ruvyironza vannkraftverk i Burundi (1,65 MW). Tre andre prosjekter med norsk støtte var

---

⁶ African Trade & Investment Development Insurance, som er en multilateral institusjon etablert av flere afrikanske land

under bygging ved utgangen av 2025: Mulembwe vannkraftverk i Burundi (9 MW), Menengai geotermprosjekt i Kenya (35 MW), og Ituka solkraftprosjekt i Uganda (20 MW).

Omtrent 2,1 milliarder mennesker globalt mangler fremdeles **tilgang til ren matlaging**, rundt 940 millioner mennesker er i Afrika sør for Sahara.⁷ Økt tilgang til ren matlaging motvirker en rekke utfordringer som særlig rammer kvinner og barn, som negative helseeffekter, tap av produktiv tid, samt risiko for seksuelle overgrep. Rene matlagingsløsninger er derfor et viktig likestillingstiltak. I tillegg bidrar de til å redusere avskoging og unngå klimagassutslipp, gjennom redusert produksjon og forbruk av trekull.

I 2025 inngikk Norad en avtale med det internasjonale energibyrået om støtte til Clean Energy Transition Program, for å legge til rette for økt tilgang til ren energi for matlaging og energiomstilling. Som en del av den norske satsningen på ren matlaging, støtter Norad også Modern Cooking Facility for Africa, forvaltet av den nordiske grønne finansinstitusjonen NEFCO, som gir tilskudd og resultatbasert finansiering til private selskaper som leverer rene matlagingsløsninger. Ved utgangen av 2024 hadde Modern Cooking Facility for Africa inngått 13 avtaler i DR Kongo, Kenya, Mosambik, Tanzania, Zambia og Zimbabwe, med en samlet ramme på 22,3 mill. euro. 18 000 mennesker ble nådd i oppstartsåret. Fondet har lagt særlig vekt på likestilling og kvinners tilgang til ren energi for matlaging.

NORCAPs Energy and Environment program bidrar til **energitilgang og avkarbonisering i humanitære kontekster**. I 2024 bidro det til at mer enn 540 000 mennesker i Afrika sør for Sahara fikk tilgang til elektrisitet, til at 140 000 mennesker fikk tilgang til ren matlaging, og til anslagsvis 340 000 tonn unngåtte CO₂-utslipp. Programmet utvikler inkluderende energiløsninger tilpasset kvinners behov, og fokuserer på rekruttering av kvinnelige energieksperter som bidrar til å utvikle kjønnsensitive strategier, politiske rammeverk og økt forståelse av kjønnslikestilling og energi i en afrikansk kontekst.

Porteføljen for fornybar energi bidro videre til Norads mål om å **integre likestilling**, blant annet gjennom Energizing Development (ledet av det tyske utviklingsbyrået GIZ), NORCAPs Energy and Environment program og Acumens Hardest to Reach-fond. Viktige elementer i disse tre programmene er systematisk innsamling og bruk av kjønnsdisaggregerte data i beslutningsprosesser; prioritering av kvinners deltakelse og økonomiske myndiggjøring; og utvikling av retningslinjer og systemer for å forebygge og håndtere seksuell utnyttning, misbruk og trakassering.

Garantiordningen for fornybar energi i utviklingsland hadde i 2025 sitt første år i pilotperioden. Formålet med garantiordningen er å øke investeringer i fornybar energi i lav- og mellominntektsland. Den første garantiavtalen ble signert i desember 2025, med annonsering av intensjonsavtalen under klimatoppmøtet COP30, i samarbeid med Sverige og Danmark. Denne **garantien på 50 mill. USD** inngår i en samlet garantifasilitet på 200 mill. USD (med Sverige, 50 mill. USD, og Danmark, 100 mill. USD) og går til den interamerikanske utviklingsbankens satsing på fornybar energi i Amazonas (60 prosent) og Sentral-Amerika (40 prosent) hvor energifattigdommen og behovet for utvikling er stort. Garantifasiliteten utløser den interamerikanske utviklingsbankens utlånskapasitet med nesten fire ganger, noe som betyr at statsgarantien på 50 mill. USD alene muliggjør 195 mill. USD i nye investeringer.

---

⁷ [Access to clean cooking – SDG7: Data and Projections – Analysis - IEA](#)

Norfund ferdigstilte en risikovurdering for en potensiell garantiavtale. I tillegg pågikk dialoger og forhandlinger med multilaterale utviklingsbanker og private aktører om ti garantianmodninger.

3.5.6 Handlingsrom, utfordringer og effektiv ressursbruk

Norad la vekt på **forebygging og motstandsdyktighet** gjennom varslingsbasert innsats og klimaforsikringer, og vi brukte porteføljestyling til å prioritere tiltak med dokumentert effekt. Sammen med Utenriksdepartementet og utenriksstasjonene ga vi **faglige råd i forbindelse med styrearbeid** og støtte til globale konvensjoner for å bidra til at klima og tverrgående hensyn som likestilling ikke forsvinner fra den globale agendaen, eller fra organisasjoners styrende rammeverk.

Norad prioriterte investeringer i å bygge motstandskraft mot klimarelaterte naturkatastrofer, siden det er mer kostnadseffektivt å handle før krisen inntreffer. På matsystemområdet innebar dette at en stående utlysning ble kansellert og nye partnerskap begrenset, samtidig som flerårige tiltak, varslingsbaserte tjenester og nasjonalt eierskap ble videreført. Videre jobbet Norad med å styrke driverne og å redusere barrierene gjennom finansielle instrumenter, inkludert garantier, samt gjennom å styrke de grunnleggende forutsetningene, inkludert gode rammevilkår for private investeringer.

Erfaringene viser at gjennom styrearbeid i multilaterale organisasjoner og banker, samt investeringer i store klimafond, fondsmekanismer, utviklingsbanker og garantiordninger, er Norad en katalytisk og fleksibel aktør. Norad var instrumentell i statsgarantiordningen til den interamerikanske utviklingsbanken. Øvrige virkemidler inkluderer støtte til å mobilisere filantropisk og kommersiell kapital, bygge kapasitet i afrikanske pensjonsfond, og styrke offentlig forvaltning i samarbeidsland gjennom kunnskapsprogrammet Energi for utvikling, samt støtte til kommersielle bedrifter og samarbeid med øvrige kunnskapsmiljøer, privat sektor og sivilsamfunn.

3.6 Global helse

3.6.1 Formål, virkemidler og resultater

Det overordnede målet for Norges innsats på global helse er å bidra til bedre helse og livskvalitet ved å redusere sykdomsbyrden og styrke nasjonale helsesystemer. Norad har i 2025 særlig dreid støtten mot primærhelsetjeneste og universell helsedekning, og mot å integrere pandemiberedskap, klimaendringer og kampen mot antimikrobiell resistens i helsesatsingen.

I 2025 førte kraftige **finansieringskutt fra sentrale givere** til store omprioriteringer i global helse. Reform og effektivisering av den globale helsearkitekturen kom høyt på dagsorden. Likevel er norsk støtte, og mye av den globale arkitekturen, fortsatt i stor grad bygget rundt tematiske initiativer som leverer resultater innen avgrensede områder. Norad bruker rollen som medlem i styre og komiteer i multilaterale organisasjoner og globale helseinitiativ for å tydeliggjøre ulike aktørers roller og merverdi. Målet er bedre arbeidsdeling og sterkere vekt på helsesystemer og integrering i primærhelsetjenesten.

Verdens helseorganisasjon, Verdensbanken og regionale organisasjoner er særlig viktige kanaler for **normative standarder, kapasitetsbygging og finansiering av nasjonale og globale helseinitiativ**. Norske fagmiljøer som universitetet i Oslo, universitetet i Bergen og Folkehelseinstituttet spiller en

sentral rolle i arbeidet. Sivilsamfunnsorganisasjoner er viktige både som pådrivere og som leverandører av tjenester i tett samarbeid med nasjonale myndigheter.

Styrking av nasjonale helsesystemer, universell helsetilgang og en bedre primærhelsetjeneste

I 2025 inngikk Norge en samarbeidsavtale med den afrikanske unions folkehelseorganisasjon, Africa CDC. Avtalen styrker faglig samarbeid mellom Africa CDC og norske institusjoner som universitetet i Bergen (BCEPS – Bergen Centre for Ethics and Priority Setting in Health), universitetet i Oslo (HISP, dvs. Health Information Systems Programme/DHIS2) og Folkehelseinstituttet. Samarbeidet handler særlig om **helseøkonomi, prioritering, digitalisering og beredskap**.

Norads støtte til Verdensbankens globale finansieringsmekanisme (GFF) bidrar til å styrke **helsetjenester for kvinner, barn og unge i lav- og mellominntektsland**. I 2025 hadde 97 prosent av 36 GFF-land inkludert **seksuell og reproduktiv helse og rettigheter** i sine programmer, opp fra 80 prosent i 2021. Etterspørselen etter familieplanlegging økte i gjennomsnitt med 5 prosent.

I Tanzania har nasjonal innføring av Lærdal Global Healths metode Safer Births Bundle of Care gitt betydelige resultater. Mødre dødsfall er redusert med 75 prosent og nyfødtdødsfall med 40 prosent i områder der metoden er tatt i bruk. Opplæring har styrket helsearbeidernes kompetanse og kapasiteten for **trygg fødsel og nyfødtsomsorg**⁸. Metoden er utviklet i samarbeid med Haydom sykehus i Tanzania, Kirkens Nødhjelp, Verdensbankens globale finansieringsmekanisme og nasjonale helsemyndigheter. Norad støtter også utrulling i nord-Nigeria.

Det globale fondet kanaliserte 2,7 mrd. USD til helsesystemstyrking i 2024.⁹ Dette har styrket **integrasjonen av hiv-, tuberkulose- og malariatjenester i svangerskaps- og barselomsorg**. I store helseinstitusjoner i Kenya, Nigeria og Tanzania steg hiv-testdekningen ved første svangerskapskontroll fra 60 prosent i 2020 til 100 prosent i 2024.¹⁰

Gavis **vaksinasjonsprogrammer** ga i 2024 anslåtte økonomiske gevinster på nær 20 mrd. USD for landene som gjennomfører programmene. Gavis samfinansieringsmodell har bidratt til at 55 tidligere Gavi-støttede vaksineprogrammer var egenfinansiert fra og med 2023, og dette nivået ble opprettholdt i 2024.¹¹

I Nepal har et langvarig samarbeid mellom Norads partner FORUT og helsemyndighetene bidratt til å bygge opp et **barne- og ungdomspsykiatrisk tilbud**. Myndighetene har forpliktet seg til å overta finansieringen fra 2028. Dette illustrerer sivilsamfunnsorganisasjoners evne til å drive fram nye tjenester som myndighetene senere tar ansvar for.

Endringer i global helsearkitektur

Den globale finansieringssituasjonen for bistand har utløst diskusjon om behov for endringer i bistandssystemet og den globale helsearkitekturen. Dette kan bidra til større gjennomslag for norske prioriteringer som nasjonal ressursmobilisering, mer effektiv bruk av knappe midler, tydelig prioritering av de mest sårbare og styrking av nasjonale helsesystemer.

---

⁸ Just published: remarkable reductions in newborn and maternal deaths | Laerdal Global Health

⁹ For samarbeidspartnere uten publiserte resultater for 2025 per rapporteringstidspunkt, er siste tilgjengelige tall (2024) lagt til grunn.

¹⁰ Results Report 2025 - The Global Fund to Fight AIDS, Tuberculosis and Malaria

¹¹ [Gavi-Progress-Report-2024.pdf](#)

Norad har gitt **faglige innspill til reformprosesser** gjennom vår deltakelse i styrever og komiteer for Gavi, det globale fondet og verdens helseorganisasjon. Norad har anbefalt at helsebistanden i større grad tilpasses hvert enkelt land, og at det blir tydeligere hvilke hovedoppgaver og kanaler som skal brukes når bistandsmidler fordeles.

Tilgang til vaksiner, helseprodukter og medisiner

Norge er en langsiktig og tydelig støttespiller for Gavi, som jobber for å gjøre **livreddende vaksiner tilgjengelige i lavinntektsland**. Ifølge Gavi nådde de 72 millioner barn i 2024. Videre rapportere Gavi at deres vaksiner bidro til å redde om lag 1,7 millioner liv. 32,6 millioner jenter fikk HPV-vaksine, dobbelt så mange som året før.¹²

Norge videreførte også støtten til det globale fondet for bekjempelse av aids, tuberkulose og malaria. Det globale fondet anslås å ha reddet 70 millioner liv siden 2002. I land som mottar støtte, **er dødeligheten av hiv, tuberkulose og malaria redusert** med 63 prosent. Tall fra 2024 viser at 25,6 millioner mennesker fikk hiv-behandling, 7,4 millioner behandling for tuberkulose, og 173 millioner personer ble behandlet for malaria.¹³

I 2025 bidro Norge til å styrke tilgangen til grunnleggende tjenester innen **seksuell og reproduktiv helse**. UNFPA Supplies, som står for rundt 40 prosent av tilgangen til medisiner innen reproduktiv helse i de fattigste landene, ga 25 millioner kvinner tilgang til helsetjenester. Innsatsen bidro til å forhindre nær 10 millioner utilsiktede graviditeter og 3 millioner utrygge aborter. Over 60 prosent av mødre dødsfall skjer i humanitære kriser, der tilgang til prevensjon er avgjørende for livreddende omsorg.¹⁴

Faglig bistand og katalytisk finansiering

Norads støtte til Verdensbankens globale finansieringsmekanisme har **utløst økt nasjonal finansiering** til reproduktiv helse, mødre-, barne- og ungdomshelse. I snitt bruker land 7 USD av sin tildeling fra Verdensbankens fond for de fattigste landene (IDA) for hver dollar de mottar fra den globale finansieringsmekanismen. Dette tilsvarer en økning i bruk av IDA-midler til helse på 38 prosent etter at den globale finansieringsmekanismen har kommet inn. Til sammenligning har land uten støtte fra den globale finansieringsmekanismen i samme periode redusert sin andel med 21 prosent.¹⁵

Gjennom partneren Bergen Centre for Ethics and Priority Setting in Health (BCEPS) ved universitetet i Bergen har Norad bidratt til **mer systematisk og kunnskapsbasert prioritering** i helsesektorene i flere land. BCEPS har nådd sentrale beslutningstakere, bygget tillit og styrket nasjonale myndigheters kapasitet til å forvalte helseressurser. Faktabasert beslutningstaking er i økende grad forankret i helsedepartementenes agenda. BCEPS har laget kostnadsberegnete tiltakspakker for ikke-smittsomme sykdommer i Nepal, Tanzania og Ghana, og har også startet et nytt prosjekt i fem land for å styrke kapasiteten til å prioritere helsetiltak i møte med redusert internasjonal bistandsfinansiering.

---

¹² [Gavi-Progress-Report-2024.pdf](#)

¹³ [Results Report 2025 - The Global Fund to Fight AIDS, Tuberculosis and Malaria](#)

¹⁴ [UNFPA Supplies Partnership Annual Report 2024_web \(2\).pdf](#)

¹⁵ [GFF-Annual-Report-2023-2024-final-digital-EN.pdf](#)

3.6.2 Globale fellesgoder, normative funksjoner, global helsesikkerhet og teknologiutvikling

Norad har gjennom oppdrag nr. 7-2025 gjennomgått Norges innsats mot antimikrobiell resistens i utviklingssamarbeidet og foreslått hvordan internasjonalt samarbeid best kan støtte det globale **antimikrobiell resistens-arbeidet**.

Norad har samtidig støttet utvikling av digitale systemer og globale fellesgoder som styrker **helsesystemer** i en rekke land. Med Norad-støtte har DHIS2, som er utviklet ved universitetet i Oslo Health Information Systems Programme HISP-senter, blitt verdens mest brukte digitale plattform for helseovervåking. Over 90 lav- og mellominntektsland bruker systemet nasjonalt til helseplanlegging og overvåking, som er kjernefunksjoner i et velfungerende helsesystem. I 2025 ble HISPs nye klima- og helseløsning med bruk av kunstig intelligens anerkjent som ett av tre globale fellesgoder innen klima og helse.

Norads støtte til Coalition for Epidemic Preparedness Innovations (CEPI) har bidratt til oppstarten av verdens første fase II-studie av en vaksine mot Nipah-virus, samt det første fase II-forsøket på en vaksine mot Rift Valley-feber. Dette styrker den **globale beredskapen mot framtidige epidemier**.¹⁶

Unitaid og partnere har økt tilgangen til livsviktig **helseteknologi** i lav- og mellominntektsland. Prisen på en bærbar, batteridrevet røntgenmaskin med innebygd kunstig intelligens er redusert med 60 prosent. Det gjør det mulig å tilby tuberkulose-screening nærmere lokalsamfunn i 138 land, blant annet Vietnam, Kenya og Sør-Afrika. Unitaid har også bidratt til en avtale som gir tilgang til en ny hiv-forebyggende medisin. Innen 2027 er det forventet at personer i 120 land skal få effektiv forebygging med to injeksjoner i året, til en kostnad på 40 USD per person.

3.6.3 Handlingsrom, utfordringer og effektiv ressursbruk

I 2025 har internasjonal **giverfinansiering gått kraftig ned** og helsebistanden til Norads partnere er betydelig redusert. Global helsebistand falt fra om lag 80 til 38 mrd. USD mellom 2021 og 2025. Nedgangen rammer særlig lav- og mellominntektsland. Mer bistand går gjennom bilaterale kanaler.

USAs utmelding fra verdens helseorganisasjon har utløst debatt om reform av global helsearkitektur og nasjonale helsesystemer. Det har vært krevende å oppnå enighet om prosesser, roller og finansieringsmodeller. Dette kan svekke det multilaterale systemet for pandemiberedskap.

Flere utviklingstrekk utfordrer den globale helseinnsatsen samtidig: bistandskutt, flere kriger og konflikter, klimaendringer, motstand mot menneskerettigheter, likestilling, og seksuell og reproduktiv helse og rettigheter, og mindre handlingsrom for sivilsamfunn. Dette gjør det **vanskeligere å opprettholde langsiktige, systembyggende tiltak** rettet mot blant annet klimarelaterte sykdommer og antimikrobiell resistens.

Selv om finansieringen svekkes, har situasjonen også økt den politiske oppmerksomheten om global helse, helsesikkerhet og behovet for reform i FN og den globale helsearkitekturen. Dette har styrket støtten til Lusaka-agendaen om universell helsedekning, integrerte tjenester og nasjonalt eierskap.

---

¹⁶ [University of Oxford launches world's first Phase II Nipah virus vaccine trial](#)

I 2025 gjennomførte Norad en omfattende gjennomgang av **kunnskapsgrunnlaget for helsesystemstyrking** og hvilke tjenester og produkter som bør prioriteres i framtidens helsebistand. Resultatene skal brukes i faglige råd om prioritering av helsebistanden og norske bidrag til reformprosesser.

Arbeidet med helsesystemstyrking har bidratt til økt fokus på systemer, institusjoner, bærekraft og bistandens merverdi på tvers av sektorer. Norad har utviklet en felles modell for systemstyrking for å synliggjøre resultater på tvers av sektorer.

Digitalisering og kunstig intelligens er blitt stadig viktigere i flere sektorer. Dette krever både digital infrastruktur, regulering og kultur. Norad har hatt fokus på å beholde et overordnet perspektiv på digitale fellesgoder og digital offentlig infrastruktur.

3.7 Utdanning og forskning

3.7.1 Formål, virkemidler og resultater

Målet med norsk utdannings- og forskningsbistand er å sikre at barn og unge får kvalitetsutdanning og at høyere utdanning og forskning bidrar til god samfunnsutvikling. Norad har to porteføljer innen denne innsatsen: én på grunnutdanning og én på høyere utdanning og forskning. Gjennom porteføljene har Norad i 2025 konsolidert arbeidet med **systemstyrking**.

Oppbygging av solide, nasjonalt finansierte utdannings- og forskningssystemer er avgjørende for å sikre retten til utdanning på en bærekraftig måte, og for å styrke lands egen kapasitet til forskning og utvikling. Derfor var hovedvekten av Norads arbeid i 2025 innrettet mot dette. Samtidig er det mange barn og unge som lever i **krise og konflikt** hvor systembygging ikke er mulig. Derfor støttet vi også organisasjoner som leverte skoletilbud.

På grunnskole- og videregående skole-nivå jobbet Norad særlig gjennom multilaterale aktører og påvirket innretningen på arbeidet gjennom styrene. UNESCO og ILO er de viktigste globale standard-setterne og har høy tillit hos medlemslandene, mens det globale partnerskapet for utdanning, det globale fondet for utdanning i krise og konflikt (Education Cannot Wait) og UNICEF bidrar til å styrke landenes planleggings- og gjennomføringskapasitet. Norske sivilsamfunnsaktører var strategiske partnere der nasjonale myndigheter ikke hadde kapasitet eller tilgang.

Innen høyere utdanning og forskning var de viktigste programmene NORHED og Science Granting Council Initiative. Disse involverer samarbeid mellom universiteter i Norge og i lav- og mellominntektsland og støtte til 17 afrikanske forskningsråd. Nytt i 2025 var institusjonssamarbeid om kvalitetssikringssystemer mellom Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-Dir) og deres søsterorganisasjon i Tanzania, samt ny avtale med Global University Academy.

Grunnutdanningsporteføljen

Grunnutdanningsporteføljen styrker utdanningssystemer i utviklingsland slik at **landene selv prioriterer, finansierer og innfrir retten til utdanning**. I 2025 bidro Norad til utdanning av bedre kvalitet for millioner av barn og unge i lav- og mellominntektsland. Dette skjedde gjennom strategisk valgte og komplementære partnerskap, tilpasset kontekst og organisasjonenes komparative fortrinn.

I styrearbeid og faglig samarbeid i multilaterale organisasjoner har Norad løftet fram behovet for å styrke nasjonale utdanningssystemer. Dette har omfattet helhetlig lærerpolicy, inkludering, læreplanarbeid, partssamarbeid, likestilling og helsefremmende tiltak, blant annet seksualitetsundervisning. Norad har også fulgt opp politisk prioritering av utdanning i krise og konflikt.

Med norsk støtte har UNESCO fulgt opp globale normative rammeverk og styrket nasjonal kapasitet og institusjoner slik at standarder ble omsatt i praksis. UNESCO monitorerer bærekraftsmål 4 globalt, og støttet i 2024¹⁷ mer enn 40 land med å sikre inkluderende utdanning, og fremmet klimautdanning og forebygging av vold i skolen. UNESCO støttet også 178 lærerutdanningsinstitusjoner som utdannet over 500 000 lærere.

Norge har vært en aktiv bidragsyter i styrearbeid og faglige prosesser knyttet til det globale partnerskapet for utdanning. Partnerskapet vedtok i 2025 ny strategisk plan for 2026-2030. Med solide faglige innspill fra Norad, fikk Norge gjennomslag for tydeligere prioritering av lavinntektsland, kostnadskontroll, fortsatt prioritering av likestilling og styrket innsats for barn og unge med funksjonsnedsettelse.

Education Cannot Wait, som er en særlig viktig partner for å sikre utdanning til barn i krise og konflikt, nådde i 2024 7,5 millioner barn, hvorav 155 500 barn med funksjonsnedsettelse. Education Cannot Wait har også lært opp 23 000 lærere og andre ansatte i utdanningssektoren i inkluderende utdanning. UNICEF har bistått land i å bygge robuste og inkluderende utdanningssystemer, og levere utdanningstjenester i humanitære kriser. I 2024 bidro UNICEFs innsats til at 26 millioner barn og ungdom fikk tilgang til utdanning (derav 12,4 millioner jenter), inkludert 9 millioner i humanitære situasjoner og 3,7 millioner barn på flukt. Fra 2020-2024 økte antallet barn med funksjonsnedsettelse nådd av UNICEF fra 2,5 millioner til 4,7 millioner.

Norske sivilsamfunnsorganisasjoner var også i 2025 sentrale partnere. Redd Barna arbeidet blant annet med å hindre vold i skolen, og gjennom støtten til Redd Barna bidro Norad til Global Coalition to Protect Education Under Attack. Flyktninghjelpen, ADRA (Adventistkirkens globale utviklings- og nødhjelpsorganisasjon) og Strømmestiftelsen sikret utdanningstilbud i svært krevende kontekster, blant annet i Sahel.

Norad har sammen med ambassadene i Etiopia, Malawi, Nepal og Mali fulgt utdanningsarbeidet på landnivå, for å sikre at norsk finansiering gjennom multilaterale partnere oppnår resultater på landnivå. Porteføljeanalyser for Nepal og Etiopia har gitt ny kunnskap om resultatene av det norske engasjementet, og lå til grunn for arbeidet i de multilaterale styrene og de norske ambassadenes fremtidige prioriteringer.

Høyere utdanning- og forskningsporteføljen

Denne porteføljen **styrker akademien** slik at institusjonene leverer på sitt samfunnsoppdrag.¹⁸ I 2024 ble 620 forskningspublikasjoner produsert av sør-forskere. Siden 2022 har porteføljen bidratt til økt kvalitet i 345 master- og doktorgradsprogrammer, og til at over 1000 unge forskere, hovedsakelig akademisk ansatte, har fått høyere kvalifikasjoner. Dette bidrar blant annet til økt forskningsbasert

---

¹⁷ For samarbeidspartnere uten publiserte resultater for 2025 på rapporteringstidspunktet, har vi lagt siste tilgjengelige tall (2024) til grunn.

¹⁸ Samfunnsoppdraget forstås å ha tre hovedoppgaver: 1) å utdanne kvalifisert arbeidskraft, 2) å produsere og anvende forskningsbasert kunnskap og innovasjon, og 3) å engasjere samfunnsaktører ved å dele kunnskap og bidra til debatt som kan forme politikk og praksis.

undervisning som er en nøkkel for å styrke kvalitet i høyere utdanning i sør, og til at uteksaminerte kandidater får relevante jobber. I Nepal har landets første mastergradsprogram i ingeniørgeologi og tunnelbygging gitt ettertraktet kompetanse, og per dags dato er alle kandidatene i arbeid. Prosjektet har også bidratt til å utvikle kraftturbiner tilpasset de geologiske forholdene i Himalaya.

I tråd med tidligere identifiserte gap i porteføljen, ble tre nye avtaler inngått med oppstart i 2025. Disse bidro til å styrke afrikansk forskningspublisering (African Journals Online), unge forskeres kompetanse (International Network for Advancing Science and Policy) og akademisk frihet (Council for the Development of Social Science Research in Africa, CODESRIA). CODESRIA arrangerte en konferanse som resulterte i en oppdatert versjon av 1990 Kampala-erklæringen om akademisk frihet, tilpasset dagens trusler knyttet til kjønn, generasjonsgap og digital teknologi.

Science Granting Council Initiative fase 2, som ble avsluttet i 2025, bidro til å styrke forskningsråd i 17 land i Afrika sør for Sahara. Nasjonale forskningsråd påvirket den afrikanske unions nye forskningsstrategi STISA-2034, og flere land innførte egne strategier og sikret finansiering fra nasjonale myndigheter. Nye selvstendige forskningsråd har blitt etablert i Sierra Leone, Etiopia og Ghana, og fire andre er på vei. Styrkede systemer ved Tanzanias forskningsråd muliggjorde et stort klimaforskningsprogram innenfor Norge–Tanzania-klimapartnerskapet. I 2025 finansierte Norad 110 forskningsprosjekter utlyst gjennom afrikanske forskningsråd, som har utviklet blant annet nye vanningsystemer og landbruksmetoder.

3.7.2 Handlingsrom, utfordringer og effektiv ressursbruk

Langsiktig samarbeid med de sentrale globale aktørene innen utdanning og forskning har gitt Norad mulighet til å påvirke partnere og givere til å prioritere systemstyrking. I 2025 fikk Norad for første gang på plass en fellesavtale innen forskning med samlet finansiering med andre givere for fase 3 av Science Granting Councils Initiative. Norad bidro til økt fokus på institusjonsstyrking, økt eierskap av de afrikanske forskningsrådene i styringen og gjennomføringen av initiativet, og mer sør-sør-forsknings samarbeid.

I 2025 førte porteføljefokuset på grunnutdanning til at norske sivilsamfunns partnere arbeidet mer målrettet med systemstyrking. Innen høyere utdanning inngikk vi nye partnerskap for å tette identifiserte gap i porteføljen. 2025 ble arbeidet påvirket av lavere internasjonal finansiering av

utdanningsbistand og omprioriteringer i flere lands budsjetter. Den lokale utviklingen mot et mer multipolart maktbilde og demokratisk tilbakegang bidro samtidig til økt press på akademisk frihet.

Flerårige og relativt store avtaler uten sterk øremerking ga partnere nødvendig handlingsrom til å jobbe langsiktig. Videre er **samfinansiering** med andre givere en effektiv måte å maksimere effekten av norsk støtte og bidrar til mindre byråkrati og lavere transaksjonskostnader. Denne tilnærmingen bidro også til å redusere sårbarheten når andre givere reduserte eller trakk sin støtte. Norge utøvde betydelig påvirkningskraft gjennom styrearbeid, der vi sammen med sør-partnere fremmet deres prioriteringer og agendaer.

I 2025 gjennomførte Norad midtveisgjennomganger av NORHED-II. Resultater fra disse kombinert med dialog med partnere og Norads egne erfaringer bidrar inn i planleggingen av neste fase av programmet – NORHED III. Erfaringene bekreftet at langvarig investering i kapasitetsutvikling av personell og forbedring av forskningsforvaltningssystemer og praksiser er viktig for bærekraft.

Tilrettelegging for sør-sør-samarbeid med erfaringsdeling er en effektiv og billig måte å styrke kapasitet på og det bidrar til nyttige lokalt tilpassede løsninger.

3.8 Likestilling

3.8.1 Formål, virkemidler og resultater

Oppdrag nr. 19–2025 fra Utenriksdepartementet omhandlet statistikken for likestillingsmarkøren i 2024 og tiltak for å øke andelen norsk bistand med likestillingsmål. Foreløpige tall viser at rundt 53 prosent av Norads øremerkede bistandsmidler i 2025 har et likestillingsmål, ned fra 65 prosent i 2024. Dersom Nansen-programmet for Ukraina holdes utenfor, ligger andelen imidlertid på et stabilt nivå i begge år, rundt 58 prosent.

Den norske økonomiske forpliktelsen til seksuell og reproduktiv helse og rettigheter (SRHR) på 9,6 mrd. kroner for perioden 2020–2025 ble nådd. Norad fulgte utviklingen tett og rapporterte tertialvis til Utenriksdepartementet.

I 2025 har Norad **trappet opp arbeidet med å integrere likestilling**, særlig i porteføljer som tidligere har hatt en relativt lav andel av avtaler med likestillingsmål. Dette gjelder blant annet bistand til klima, natur og næringsliv, humanitær innsats, Nansen-programmet og energisektoren. Norad har videre jobbet mer systematisk med innspill til utlysninger og oppfølging av søknader.

Store finansielle kutt i 2025 svekket helsesystemer og reduserte tilgangen til seksuelle og reproduktive helsetjenester og seksualitetsundervisning. For å sikre norsk innsats gjennomførte Norad en invitasjonsbasert utlysning for livreddende SRHR-tjenester med en ramme på 103 mill. kroner, rettet mot norske og internasjonale partnere. International Planned Parenthood Federation (IPPF) og MSI Reproductive Choices fikk ekstra støtte.

Norad styrket også innsatsen for seksuell og reproduktiv helse og rettigheter i den humanitære konteksten gjennom videre støtte til IPPFs arbeid i Afghanistan. Norges normative arbeid ble styrket ved videre støtte til Nexus-initiativet, som bygger allianser på tvers av regioner med et formål om å bevare og styrke språk om seksuell og reproduktiv helse og rettigheter i internasjonale dokumenter. Norad ga støtte til forskning og formidling om seksuell og reproduktiv helse og rettigheter for å sikre et godt kunnskapsgrunnlag, og motvirke feilinformasjon og «alternative fakta». Norad er styreleder i det multilaterale Human Reproduction Program, som også er en viktig partner for forskningsarbeidet. Støtte til strategiske koalisjoner som Partnership for Maternal, Newborn and Child Health, Global Safe Abortion Dialogue og Comprehensive Sexuality Education Partnership Forum var også viktig i 2025. Disse arenaene samlet ledere, givere og eksperter for å følge utviklingen og respondere på konsekvensene av bistandskutt og angrep fra «anti-rettighets»-aktører på abort, seksualitetsundervisning og LHBT+-rettigheter.

En gjennomgang av norsk SRHR-innsats i perioden 2020–2025 viser at fleksibel kjernestøtte til blant annet IPPF og MSI Reproductive Choices har bidratt til å opprettholde og utvide tilbudet av helhetlige og trygge SRHR-tjenester for marginaliserte grupper i krevende og politisk sensitive kontekster. Partnerne rapporterer at de når svært store befolkningsgrupper årlig, og at norsk støtte utgjør en viktig del av finansieringsgrunnlaget for denne virksomheten.

Analysene peker på at innsatsen har bidratt til å redusere uønskede graviditeter, styrke tilgangen til moderne prevensjon og forebygge dødsfall knyttet til svangerskap og fødsel, selv om det ikke er mulig å kvantifisere Norges bidrag presist.

Norske partnere har også medvirket til politiske og juridiske gjennomslag. Legaliseringsreformen for abort i første trimester i Benin (2021), der Ipas spilte en sentral rolle, er ett eksempel. En ekstern gjennomgang fra 2025 vurderte Norges samlede bidrag til global SRHR-innsats som høyeffektivt, både gjennom finansiering og aktivt diplomati, med betydelig betydning for tilgang til trygg abort, forebygging av uønskede svangerskap og beskyttelse av seksuelle og reproduktive rettigheter.

Erfaringene viser at integrerte SRHR-tjenester forankret i nasjonale helsesystemer kan gi bedre helseutfall og bidra til å redusere uønskede graviditeter. Samtidig gjør politisk motstand, svingninger i bistandsnivå og globale politiske skifter som for eksempel Global Gag Rule tilgangen mer sårbar. Dette understreker behovet for langsiktig innsats, økt nasjonal finansiering og et styrket datagrunnlag for SRHR, særlig i sårbare og politisk krevende kontekster.

3.8.2 Handlingsrom, utfordringer og effektiv ressursbruk

I 2025 ble Norads arbeid for likestilling, kvinners rettigheter, og seksuell og reproduktiv helse og rettigheter påvirket av globale bistandskutt, økt politisk polarisering og press mot det multilaterale systemet. Varslede endringer i den amerikanske munnkurvregelen, «Global Gag Rule», forventes å gi nye konsekvenser for organisasjoner som mottar norsk støtte. Dette skaper **flere barrierer og øker fragmenteringen** i arbeidet med seksuell og reproduktiv helse og rettigheter.

Norge videreførte **en tydelig politisk stemme** og konsistent politikk for seksuell og reproduktiv helse og rettigheter og likestilling. Ekstrabevilgningen til seksuell og reproduktiv helse og rettigheter i revidert nasjonalbudsjett ble lansert internasjonalt og ga oppmerksomhet. Norad arbeidet systematisk med å integrere likestilling, blant annet gjennom kartlegging og veiledning på tvers av tematiske områder, og arbeidet i det interne likestillingsnettverket. Samtidig var det krevende å øke graden av integrering, gitt konkurrerende prioriteringer.

Norad har videreført samarbeidet med Utenriksdepartementet og utenriksstasjonene om seksuell og reproduktiv helse og rettigheter. Samarbeidet med det norske nettverket for seksuell og reproduktiv helse og rettigheter, som består av sivilsamfunnsorganisasjoner og akademia, ble styrket gjennom fellesmøter og mer systematisk dialog. Norad løftet fram partnernes helhetlige innsats på seksuell og reproduktiv helse og rettigheter, og inviterte dem til møter med flere tematiske seksjoner i Norad. Dette har bidratt til bedre kobling mellom fagmiljøer.

Erfaringene fra 2025 viser at investering i koalisjoner og plattformer er viktig når feltet rammes av politisk og økonomisk krise. **Fleksibel og langsiktig kjernefinansiering** har vært avgjørende for at Norads partnere på seksuell og reproduktiv helse og rettigheter har kunnet tilpasse seg, samarbeide og reagere raskt på endringer.

Norad har også styrket samarbeidet med flere aktører på seksuell og reproduktiv helse og rettigheter gjennom partnernmøter, giverkoordinering og deltakelse i strategiske koalisjoner. Målet er å følge med på og å reagere på konsekvensene av bistandskutt og angrep fra «anti-rettighets»-aktører på seksuell og reproduktiv helse og rettigheter, og LHBT+.

Gjennom porteføljen på seksuell og reproduktiv helse og rettigheter og arbeidet med likestilling har Norad lagt til rette for mer samarbeid på tvers av fagområder i organisasjonen. Bidrag til utlysninger og søknadsvurderinger på flere tematiske områder har vært en effektiv måte å dele kunnskap om integrering av likestilling i tråd med internasjonale standarder.

3.9 Ulikhet og finansiering for utvikling

3.9.1 Økonomisk styresett og nasjonal ressursmobilisering

I tråd med tildelingsbrevet for 2025 om økt innsats på skatt, antikorrupsjon og finansiering for utvikling, og oppfølging av forpliktelsene under Addis Tax Initiative, styrket Norad arbeidet for nasjonal ressursmobilisering og finansiell integritet, med særlig vekt på **Afrika sør for Sahara**. For å redusere ulikhet har Norad styrket innsatsen på økonomisk styresett i regionen. I 2025 inngikk Norad en ny avtale med African Tax Administration Forum, som innebærer at den årlige støtten til organisasjonen ble doblet. Norad støtter også det internasjonale pengefondets regionale kapasitetsutviklingssentre (AFRITAC) og African Training Institute, samt riksrevisjonsarbeid.

Norad legger til grunn en **helhetlig tilnærming til offentlige finanser**. Det betyr at skattebistanden skal se statens inntekter og utgifter i sammenheng, med mål om å bidra til større investeringer i utdanning, helse og velferd. Derfor inngikk vi avtaler med det internasjonale pengefondets Global Public Finance Partnership og FNs utviklingsprogram Public Finance for Sustainable Development Goals. Norad er blant de største givne til Verdensbankens Global Tax Program, som styrker skattesystemer og finanspolitikk og som har bidratt til økte skatteinntekter i flere afrikanske land. Rådgivning fra programmet har ligget til grunn for skatterelatert lån fra Verdensbanken på totalt 7,7 mrd. USD og har dermed en høy tilleggsverdi («multiplikatoreffekt») på landnivå. Programmet har gitt økte skatteinntekter i Afrika.

3.9.2 Finansiering for utvikling og globale prosesser

Den fjerde konferansen om finansiering for utvikling i Sevilla i 2025 resulterte i Sevilla Commitment, med nye kollektive forpliktelser til å styrke nasjonal ressursmobilisering. Mandat og mål for Addis Tax Initiative ble fornyet. Norge, ved Norad, er med på å lede initiativet. Norge opprettholdt i 2025 forpliktelsen om å doble skattebistanden sammenlignet med nivået i 2015. Norad bidro faglig i forhandlingene før Sevilla-erklæringen og koordinerer norsk oppfølging. Norge leder eller deltar i flere initiativer for å følge opp Sevilla-erklæringen.

Gode nasjonale data og statistikk er avgjørende for politikkutforming, prioriteringer, ansvarliggjøring og ressursmobilisering. Likevel er mye bistand fortsatt rettet inn mot givernes egne rapporteringsbehov. Norad arbeider for at støtte til data og statistikk i større grad skal styrke nasjonale systemer og støtte landenes egne prioriteringer. I forkant av den fjerde konferansen om finansiering for utvikling tok Norad en lederrolle i å løfte temaet data og statistikk internasjonalt. Norad koordinerer nå oppfølgingen gjennom en Sevilla Platform for Action-prosess. Det er etablert arbeidsgrupper blant annet om givertilnærming, publisering av data og bærekraftig digitalisering.

Korrupsjonsmåling er et område Norad har jobbet med over tid. Feltet har tidligere vært dominert av akademia og sivilsamfunn. Sammen med partnere har Norad bidratt til å utvikle nye indikatorer som

land selv kan bruke til å produsere og publisere statistikk. Statistical Framework to Measure Corruption fra FNs kontor for narkotika og kriminalitet er et sentralt rammeverk for landenes prioriteringer. Norad har støttet piloter i Colombia, Den dominikanske republikk og Kenya. De første resultatene er positive, blant annet når det gjelder samarbeid og økt forståelse, og flere land har vist interesse.

3.9.3 Ansvarliggjøring, åpenhet og deltakelse

Et aktivt **sivilsamfunn og uavhengig journalistikk** er avgjørende for offentlig debatt, åpenhet og kontroll med myndigheter, maktpersoner og selskaper. Norad har derfor prioritert støtte til slike aktører som del av arbeidet mot ulikhet.

I perioden 2023–2025 fikk ti organisasjoner støtte. De har blant annet arbeidet for lovendringer som kan øke skatteinntekter i afrikanske land. Tax Justice Network Africa bygger kapasitet hos afrikanske parlamentarikere og var en sentral stemme i internasjonalt skattearbeid. Tax Justice Network og Eurodad/Afrodad har bidratt i FNs skattekommisjon. International Consortium of Investigative Journalists har gjennom store dokumentlekkasjer avdekket korrupsjon, skatteunndragelser og økonomisk kriminalitet. I flere tilfeller har dette ført til straffeforfølgelse og lovendringer.

I 2025 gjennomførte Norad en ny utlysning for sivilt samfunn, inkludert journalistorganisasjoner, for perioden 2026–2028. Målet er å styrke sivil samfunn i utviklingsland i arbeidet med offentlig debatt, nasjonal ressursmobilisering, økonomisk rettferdighet, åpenhet og finansiell integritet. Det er også et mål å sikre deltakelse fra organisasjoner i det globale sør i internasjonale prosesser, og å støtte uavhengig gravejournalistikk om skatt, korrupsjon og ulovlig kapitalflyt. Norad mottok 124 søknader, og åtte organisasjoner fikk støtte.

Ansvarliggjøring og kontroll med bruken av offentlige midler er viktig for effektiv forvaltning, forebygging av korrupsjon og oppfølging av bærekraftsmål og nasjonale prioriteringer. Likevel scorer mange land svakt på dette området. Norad forsterket derfor innsatsen i 2025 gjennom et nytt partnerskap med riksrevisjonene i det engelskspråklige Afrika (AFROSAI-E) og en ny programavtale med den internasjonale organisasjonen for riksrevisjoners utviklingsinitiativ (INTOSAI Development Initiative) for støtte til riksrevisjoner i sårbare kontekster. Støtten skal styrke riksrevisjonenes uavhengighet, revisjonskvalitet, styring, kommunikasjon og kontakt med interessenter.

Åpenhet om finansiering av politiske aktører er viktig for å redusere korrupsjon, misbruk av posisjon og skjult politisk påvirkning. Politisk og systemisk korrupsjon undergraver demokratiske institusjoner og tapper staten for store ressurser. Å begrense slik korrupsjon er avgjørende for at offentlige midler brukes til fellesskapets beste. I 2025 vedtok statspartskonferansen for FN-konvensjonen mot korrupsjon en historisk resolusjon om politisk finansiering. Dette var resultat av systematisk og langsiktig arbeid fra Norge og andre partnere. Norad og Norads partnernetverk har bidratt i dette arbeidet. Norad leder i perioden 2025–2027 OECDs Anti-Corruption Task Team. Her diskuterer givere hvordan støtten til antikorrupsjon kan bli mer effektiv.

3.9.4 Digitalisering for utvikling – digitale fellesgoder

Digital transformasjon endrer samfunnet i stort tempo og gir nye muligheter for land, institusjoner og enkeltmennesker. Samtidig er tilgangen til digitale løsninger svært ulikt fordelt. I mange land øker avhengigheten av store private teknologiselskaper. Det kan gi leverandørbinding («vendor lock-in»),

større ulikhet og svakere personvern. Vi ser også at demokratiske prinsipper og menneskerettigheter blir utfordret i det digitale rommet.

Norads støtte til **digitale fellesgoder** er et svar på flere av disse utfordringene. Digitale fellesgoder er åpne løsninger som kan styrke staters evne til å levere rettighetsbaserte, åpne og inkluderende offentlige tjenester. Støtten er rettet mot både tidlig fase, videreutvikling og forvaltning av robuste løsninger som kan fungere som grunnleggende byggesteiner i digital offentlig infrastruktur.

I 2025 videreførte Norad kjernefinansiering til å utvikle og forvalte åpne og sikre digitale fellesgoder som utgjør sentrale byggesteiner i digital offentlig infrastruktur. Norad har siden 2020 støttet videreutviklingen av Modular Open Source Identity Platform (MOSIP), en åpen kildekode-løsning for nasjonale digitale ID-systemer. Per 2025 er MOSIP tatt i bruk eller under utrulling i over 27 land, og løsningen har muliggjort registrering av titalls millioner mennesker. Norads støtte har vært rettet mot kjernefunksjonalitet, sikkerhet og langsiktig bærekraft. Norad har også støttet OpenCRVS, et åpent system for digital registrering av fødsler og dødsfall, som styrker kvaliteten på befolkningsdata og offentlig planlegging, samt OpenG2P, som bidrar til mer transparente og sporbare offentlige utbetalinger.

Samlet har Norads tidlige og langsiktige støtte bidratt til at løsningene er etablert som velprøvde og gjenbrukbare plattformer i flere land, og har utløst ytterligere finansiering fra andre givere. Se også avsnitt 3.6.2 Globale fellesgoder, normative funksjoner, global helsesikkerhet og teknologiutvikling.

Norad bidro til å planlegge og gjennomføre **Internet Governance Forum 2025** i Oslo, blant annet gjennom samarbeid med Digital Public Goods Alliance om flere sesjoner og arrangementer. Sammen med Digital Public Goods Alliance var Norad med på å løfte fram digitale fellesgoder og deres betydning for globalt digitalt samarbeid. Dette ble synliggjort blant annet gjennom en høynivåsesjon om digitale fellesgoder og globalt digitalt samarbeid der digitaliseringsministeren deltok, samt en workshop om regionale strategier for digital offentlig infrastruktur. Internet Governance Forum bidro til å styrke Norges rolle som pådriver for åpne, inkluderende og rettighetsbaserte digitale løsninger internasjonalt.

3.9.5 Kunnskapsbanken

I 2025 deltok 26 norske statlige virksomheter i langsiktig kapasitetsutvikling i utviklingsland. Noen hadde bred innsats på tvers av land, andre mer spisset engasjement. Multilaterale organisasjoner, akademia, bedrifter og sivilsamfunn supplerte innsatsen.

Et kunnskapsgrunnlag om innretning og resultater i Kunnskapsbanken ble utarbeidet. Denne gjennomgangen tilsier at **resultatoppnåelsen** er bra for institusjonssamarbeid som norske statlige virksomheter har hatt over en lengre periode, og framdriften tilfredsstillende for initiativer som er igangsatt de siste to årene. Det betyr at norske statlige virksomheter i samarbeid med Norad har bidratt til å styrke kapasiteten i offentlig sektor i mange land. Dette har resultert i blant annet bedre forvaltning av fiskeriresurser, bedre statlig veiledning for bønder om landbruksmetoder og mer standardisert statistikk om matvaresikkerhet.

Norad bestilte en **evaluering av Skatteetatens kapasitetsutviklingsprogram**. Evalueringen viste at programmet har vært etterspørselsdrevet med høy grad av eierskap i partnerlandene og har flere suksesshistorier. Samtidig anbefalte evalueringen at Skatteetaten formaliserer strukturer og utvikler et tydelig resultatrammeverk, inkludert en endringsteori. Dette skal gjøre det lettere å dokumentere

resultater, særlig på høyere nivå. Skatteetaten og Norad har i etterkant hatt dialog. Skatteetaten har utarbeidet en oppfølgingsplan og har allerede gjort endringer i resultatrapporteringen.

Evalueringer av enkelte initiativer viser at bærekraft og langsiktige effekter er usikre. Det er også flere utfordringer med **resultatstyringen** i kunnskapsprogrammene. Det er svakheter ved endringsteorier, resultatrammeverk og de analysene som gjøres av framdrift og resultater for flere av engasjementene med de norske statlige virksomhetene. På kunnskapsprogram-nivå som Norad har ansvaret for, er det i varierende grad etablert en programstyring med tydelige mål og oppfølging.

Gjennomgangen viser også at et flertall av de norske statlige virksomhetene i liten grad vurderer **tverrgående hensyn** som en del av risikostyringen. En erfaringsamling om risikostyring og tverrgående hensyn ble holdt for å legge til rette for forbedringer, og en rekke tiltak ble identifisert.

Norad tilrettela for **erfaringsdeling og koordinering** gjennom kurs og samlinger mellom statlige partnere (blant annet Olje for utvikling, digitalisering/digitale fellesgoder, strategiske partnerskap, sikkerhet og beredskap, kommunikasjon og institusjonssamarbeid). Tilbakemeldingene var positive, men evalueringer viser behov for bedre behovstilpasning. En langsiktig avtale ble inngått med Norges kompetansesenter for internasjonale samarbeid, Norec, om samarbeid knyttet til arrangementer i Kunnskapsbanken. Det bidro blant annet til økt kvalitet på kurs i sikkerhet og beredskap, og institusjonssamarbeid. For å forbedre resultat- og risikostyringen ble arbeidet med en ny veileder for samarbeidet mellom Norad og norske statlige virksomheter satt i gang.

Norad og Statistisk sentralbyrå inngikk en ny rammeavtale. Avtalen skal tydeligere vise hvordan **statistikk-samarbeid** gir bedre tilgjengelighet og bruk av statistikk, blant annet på matsikkerhet.

3.10 Kunnskapsgrunnlag, statistikk og resultatstyring

I tråd med hovedinstruksen skal Norad bidra til at norsk utviklingssamarbeid er kunnskapsbasert, effektivt og målrettet. I 2025 prioriterte Norad særlig å styrke beslutningsgrunnlaget for bistandsforvaltningen gjennom bedre kunnskapsforvaltning, analyse, statistikk og resultatrapportering. Arbeidet omfatter både utvikling og bruk av kunnskap internt i forvaltningen og støtte til kunnskapsproduksjon hos partnere, og skal bidra til mer treffsikre prioriteringer, bedre styringsinformasjon og økt effekt av norsk bistand.

3.10.1 Strategisk kunnskapsforvaltning

Norad videreutviklet den strategiske kunnskapsforvaltningen for å sikre mer systematisk bruk av kunnskap i planlegging, forvaltning og oppfølging av bistandstiltak. Alle porteføljer har nå etablerte **kunnskapsplaner** og arbeider mer strukturert med å identifisere kunnskapsbehov, utnytte eksisterende kunnskap og innpasse læring i beslutningsprosesser.

Krav til kunnskapsgrunnlag og læring er harmonisert mellom tilskuddsguiden for tilskuddsmottakere og tilskuddsveilederen for saksbehandlere (Grant Management Assistant), slik at vurdering av kunnskapsgrunnlag inngår mer systematisk i søknadsbehandling, avtaleutforming og oppfølging. En ny måte å vekte og vurdere kunnskapsbruk i behandling av søknader ble testet ut i en utlysning; systematisk skåring av kunnskapsbruk og resultater ga reell konkurranse og reallokering fra svakere

til sterkere søknader. Norad gjennomførte også en systematisk gjennomgang av fond med sikte på bedre måloppnåelse og planlagt utfasing av ordninger med svak dokumentert effekt.

Som ledd i arbeidet med å styrke et effektivt og kunnskapsbasert utviklingssamarbeid utlyste Norad et oppdrag om å etablere et **kunnskapssenter for bistand**. Senteret skal bidra til å styrke kapasitet, kvalitet og læring i sivilsamfunnsorganisasjoners utviklingsarbeid, samt fremme samarbeid med privat sektor der dette kan gi bedre resultater og økte investeringer. Initiativet skal også bidra til økt kunnskap, engasjement og offentlig debatt om globale miljø- og utviklingsspørsmål.

Norad bidrar også til å utvikle **ny kunnskap hos partnere**. I 2025 ble det inngått en avtale med Development Impact Fund i Verdensbanken, som bruker data og evalueringer til å forbedre bankens programmer og dermed øke effekten av bistanden. Videre ble det gjennomført opplæring for norske sivilsamfunnsorganisasjoner om metoder for effektmåling og kostnadseffektivitet, blant annet i samarbeid med forskningsmiljøer og International Rescue Committee. Tiltakene bidrar til å styrke partnernes resultatrapportering og beslutningsgrunnlag, men det er fortsatt behov for videre oppfølging.

Arbeidet med kunnskapsforvaltning utfordres fortsatt av fragmenterte digitale systemer og begrenset søkbarhet i eksisterende kunnskapsprodukter, noe som gjør gjenbruk av erfaringer krevende.

3.10.2 Kunnskapsgrunnlag for rådgivning

Norad har ansvar for å framskaffe og utvikle et solid kunnskapsgrunnlag for rådgivning til departementene, og for beslutninger knyttet til Norads rolle som forvalter av tilskuddsmidler. Dette omfatter analyser av utviklingstrekk, virkemidler og effekter av bistand, samt vurderinger av hvordan innsatsen best kan innrettes for å nå norske utviklingspolitiske mål.

Norad gjennomførte **løpende analyser** av økonomisk og sosial utvikling, internasjonale bistandstrender og finansieringskutt, og brukte innsikten i styringsdialogen og rådgivningen. Kunnskapsprodukter som **Fattigdomsrapporten** med lansering på FNs fattigdomsdag og den samlede, offisielle bistandsstatistikken lansert gjennom **Tall som teller** gir felles faktagrunnlag for prioriteringer, kanal- og partnervalg og offentlig kommunikasjon.

Videre har Norad gitt råd til Utenriksdepartementet i arbeidet med helhetlig innsats, FN-reform og finansiering for utvikling-prosessen. Deltakelse i internasjonale fagfora og samarbeid med eksterne kunnskapsmiljøer bidro til oppdatert kunnskap om utviklingstrekk, standarder og beste praksis. Det strategiske initiativet **Fremtidens bistand** har gjennom analyser og partnerskap bidratt til å vurdere hvordan bistanden kan tilpasses endringer i den internasjonale bistandsarkitekturen.

Samlet styrker dette arbeidet legitimiteten i prioriteringer og bidrar til mer transparente og kunnskapsbaserte beslutninger.

3.10.3 Resultatrapportering

For å styrke resultatrapporteringen og bruken av resultatinformasjon etablerte Norad et strategisk initiativ for mer systematisk resultatstyring. Formålet er å sikre størst mulig effekt av norsk bistand gjennom bedre dokumentasjon av resultater, enklere sammenligning av tiltak og mer aktiv bruk av resultatinformasjon i beslutninger.

Initiativet omfatter å utvikle metoder, kompetanse, rutiner og incentiver for å kunne **sammenstille resultater på tvers av porteføljer og partnere**. Arbeidet er organisert i tre spor: rammeverk og metode, kompetanse og organisasjon, samt regler og prosesser.

I 2025 testet vi metoder for å sammenligne kostnader og resultater på tvers av prosjekter, partnere og porteføljer. Et konkret tiltak er standardindikatorer i utvalgte porteføljer. Hensikten er å gjøre det lettere å gi et samlet bilde av hva norsk bistand oppnår innenfor et tema eller en portefølje, og å synliggjøre forskjeller mellom kanaler og partnere.

Norad har tatt grep for å bruke resultatinformasjon mer systematisk i beslutninger, og ser behov for videre utvikling. Dagens datasystemer er ikke tilstrekkelig tilpasset behovene for å samle, sammenstille og analysere resultater på tvers av avtaler og porteføljer. Porteføljeperspektivet kan utnyttes bedre til å si noe samlet om resultatoppnåelse. Resultatrapporteringen har fortsatt innslag av anekdotiske eksempler og synliggjør i begrenset grad avvik eller områder med svakere måloppnåelse.

En ytterligere utfordring er at mål- og rapporteringskrav i styringsdokumenter over tid har blitt omfattende og fragmenterte. Flere mål, hensyn og forventninger kan ligge på samme tiltak, ofte utviklet på ulike nivåer og uten tydelig prioritering. Dette gjør det krevende å etablere helhetlige resultatrammeverk, vanskeliggjør aggregering av resultater på tvers og kan svekke det samlede bildet av måloppnåelse. En mer konsolidert og forutsigbar mål- og styringsdialog vil kunne styrke både læring og kvaliteten i beslutningsgrunnlaget.

Samtidig har Norad tatt viktige steg gjennom å etablere resultatinitiativet og koble resultatrapportering, porteføljestyling og kunnskapsforvaltning tettere sammen.

3.10.4 Statistikk

Norad produserte, rapporterte og formidlet norsk **offisiell bistandsstatistikk** i henhold til krav fra OECD-DAC innenfor rammen av det nasjonale statistikkprogrammet. Norad ledet for tredje og siste år Working Party on Development Finance Statistics i 2025, og representerte også Norge i arbeidsgruppen, med mandat fra Utenriksdepartementet.

Norad rapporterte videre innenfor det internasjonale rammeverket Total Official Support for Sustainable Development og til The International Aid Transparency Initiative. Som et ledd i å få en bedre oversikt over Norges totale utviklingsfinansiering, utover ODA-statistikken, gjorde Norad et pilotarbeid i samarbeid med utvalgte departementer som ble inkludert i rapporteringen til Total Official Support for Sustainable Development.

Økt tilgjengelighet av offisiell statistikk, styringsinformasjon og analyser levert av Norad styrket beslutningsgrunnlag i politikk og forvaltning. Norad har fortsatt arbeidet med å tilgjengeliggjøre bistandsstatistikken og bistandsresultater for allmennheten på Bistandsresultater.no, gjennom arrangementet Tall som teller, og gjennom lansering av en egen statistikkrapport. Brukervennligheten på Bistandsresultater.no er forbedret i tråd med krav til universell utforming, og i samsvar med krav til offentlig statistikk er metadataene på nettsiden oppdatert og utvidet. Detaljdata gjøres tilgjengelig så langt som mulig. Norad vil fortsette arbeidet med å forbedre dokumentasjon og tilgang på statistikk. Det er et krav om at offisiell statistikk skal være fritt tilgjengelig for alle på samme tidspunkt.

3.11 Forbedrede forvaltningssystemer og digitalisering av tilskuddsforvaltningen

3.11.1 Forenkling

Norad igangsatte i 2025 et arbeid for å gjøre **tilskuddsveilederen for saksbehandlere** (Grant Management Assistant, GMA) mer tilgjengelig, strukturert og brukervennlig. Formål, obligatoriske handlinger og variasjoner i praksis mellom ulike typer mottakere (som multilaterale organisasjoner og fond) er gjort tydeligere, og veiledning, eksempler, henvisninger og lovgrunnlag er systematisert. Endringene er gjennomført i deler av GMA, og arbeidet med videre utvikling og oppdatering fortsetter. Samlet sett styrker dette kvalitet, etterprøvbarehet og profesjonalitet i tilskuddsforvaltningen og gjør det enklere å følge regelverket, ta gode beslutninger og dokumentere prosesser.

Norad forvalter mer, lyser ut mer og må sikre **effektive og gode prosesser for utlysninger**, inkludert en «rød tråd» gjennom slike prosesser. Norad har derfor utviklet og revidert maler for investeringsvurderinger, utlysningstekster, søknadsskjema, beslutningsdokument, og mal og veiledning for å score søknader. Endringene skal sikre konsistens og likebehandling, samt brukervennlighet både for egne saksbehandlere og for søkere til våre utlysninger.

3.11.2 Opplæring i tilskuddsforvaltning

Norad utviklet og gjennomførte en rekke fysiske **kurs i generell tilskuddsforvaltning og utvalgte fagtematikker** for ansatte i Utenriksdepartementet, Klima- og miljødepartementet og Norad. Dette omfattet blant annet et regionalt kurs i tilskuddsforvaltning i Nairobi for ansatte ved Norges ambassader i Afrika, samt kurs for saksbehandlere basert i Oslo.

I tillegg gjennomførte Norad målrettede tematiske kurs om blant annet resultatstyring, økonomi og revisjon, og utlysninger. Det ble også gjennomført egne digitale spørsmål-og-svar-sesjoner for ambassadene i Etiopia, Myanmar, Brasil, Indonesia og Bangladesh.

Norad utviklet videre flere e-læringskurs, blant annet om oppfølging av røde flagg. Opplæringsvirksomhetene skal styrke kompetanse og kvalitet i tilskuddsforvaltningen i hele utenriksforvaltningen.

3.11.3 GranMa – ny digital plattform for forvaltning og styring av bistanden

Norad startet arbeidet med å utvikle **GranMa** i andre kvartal 2025. Dette er plattformen som skal erstatte dagens saksbehandlingssystem og statistikkdatabase, i tillegg til å være en fullverdig saksbehandlingsløsning. Målet er en mer effektiv tilskuddsforvaltning, bedre innsikt i egne data og enklere kunnskapsbruk og -deling.

GranMa blir utviklet på Norads nye IKT-plattform, og utvikles stegvis sammen med brukere i Norad, Utenriksdepartementet, utenriksstasjonene og Klima- og miljødepartementet. Vi tester og lærer underveis, for å sikre at plattformen fungerer for alle som skal bruke den.

Norad etablerte en gjennomføringsmodell med en organisasjonsstruktur som er tilpasset moderne systemutvikling med syv ansatte og syv konsulenter. Det er i tillegg etablert egen styringsgruppe med

deltakelse fra Utenriksdepartementet og Norad, og faste møter med ulike brukergrupper i Norad, Utenriksdepartementet, utenriksstasjonene og Klima- og miljødepartementet for å få innspill fra de som skal bruke løsningene.

Fokuset har videre vært på å kartlegge eksisterende brukerprosesser, sette opp den grunnleggende infrastrukturen, og etablere metoder og prosesser for sikker utvikling. De viktigste leveransene i 2025 har vært:

- Oppsett av en enhetlig dataplattform som sikrer at data lagres et sted og gjenbrukes derfra.
- De første minimumsløsningene i GranMa, for oversikt over tilskuddsmottakere og avtalehåndtering, er utviklet og forbedres fortløpende.
- Oppstart av arbeid med et eget GranMa-testmiljø som skal brukes til opplæring og til å prøve ut plattformen før den tas i bruk i den delen av utenriktjenesten som forvalter og styrer bistand samt ved utenriksstasjonene som forvalter midler, Norad og Klima- og miljødepartementet.
- Vi har kartlagt kvalitative og kvantitative gevinster, samt laget en plan for å gjennomføre målinger og startet arbeidet med målingene.

3.12 Kommunikasjonsarbeidet

I 2025 ble Norads kommunikasjonsoppdrag operasjonalisert gjennom systematisk bruk av norad.no som hovedkanal for fakta om bistand, styrket innsats i sosiale medier og målrettet presse- og arrangementsvirksomhet der resultater stod sentralt. Formidling av resultater fra Ukraina-satsingen gjennom Nansen-programmet, samt fra øvrig norsk bistand innen humanitær innsats, klima og skog, likestilling og fattigdomsbekjempelse ble prioritert.

Nyhetsbildet endret seg raskt gjennom året, og debatten om bistand var i stor grad preget av internasjonale kutt og økt politisk diskusjon om bistandens omfang og innretning. Dette ga både behov og anledning til å formidle fakta om betydningen av norsk bistand og til å forklare bistandens rolle i et endret geopolitisk landskap. Tematikken ble løftet blant annet på Norad-konferansen, Tall som teller og under Arendalsuka, samt gjennom aktiv bruk av Norads faglige ekspertise i mediene.

I et stadig mer polariserende og fragmentert mediebilde er rammebetingelsene for å nå gjennom med kunnskapsbasert informasjon om hvordan bistand virker og gir resultater krevende. Norad har derfor brukt egenprodusert innhold strategisk i egne kanaler for å nå ut til befolkningen med resultathistorier og tydelige budskap om bistand, med kanalvalg tilpasset ulike målgrupper.

Norads nettside, norad.no, ble videreutviklet med videoblokker og temasider, og hadde om lag 179 000 brukere i 2025. Det ble publisert 65 nyhetssaker, hvorav 16 resultateksempler fra Nansen-programmet og 24 fra øvrige deler av porteføljen. Innholdet ble gjenbrukt og tilpasset alle sosiale medier, og brukt aktivt i medieinnsalg og som bakgrunnsmateriale for pressen. Korte videoformater, særlig reels og YouTube Shorts, ga høy rekkevidde, spesielt blant yngre voksne. Resultatfilmer fra Brasil og Ukraina var blant årets mest vellykkede produksjoner, med tydelige historier og sterke visuelle uttrykk som har engasjert bredt på tvers av plattformer.

Kombinert med budskap i egne kanaler bidro Norads pressearbeid til å belyse norsk bistand og formidle kunnskap om hva brede internasjonale evalueringer viser om bistandens effekter og

resultater. Norad stod bak nær 90 agendasettende presseoppslag om alt fra Norges sivile bistand til Ukraina til innsats innen mor-barn-helse, seksuell og reproduktiv helse og rettigheter, likestilling, klima- og skog, fattigdomsbekjempelse og humanitære kriser i Sudan og Palestina. Potensielt førte disse medieoppslagene til rundt 170 millioner eksponeringer/visninger, ifølge Retrievers medieovervåking. Kronikker signert Norads direktør og en rekke Norad-eksperter har også bidratt til å formidle kunnskap og skape engasjement rundt norsk bistand. Flere av Norads mange fagfolk har også stilt til intervjuer i både radio, TV og aviser, som gode formidlere av fakta og analyser. Det har vært et bevisst valg fra Norads side å vise fram bredden av ekspertise i bistandsforvaltningen med mål om å bygge tillit i befolkningen.

Arbeidet med å skape gode faglige møteplasser for å dele kunnskap og erfaringer fortsatte i 2025. Norad inviterte til 55 seminarer og debattmøter i og utenfor huset, og i noen tilfeller i samarbeid med relevante partnere. I tillegg har Norads ledere og ansatte bidratt på en rekke arenaer i regi av andre aktører for å formidle kunnskap om utviklingsfeltet og resultater av bistand. Norad-konferansen er årets viktigste arrangement for Norad og det største av sitt slag i Norge med søkelys på bistand og utviklingssamarbeid. Under tittelen 'Money Talks' handlet 2025-konferansen om finansiering for utvikling og hvordan vi best mulig kan kanalisere penger til de store globale utfordringene verden står overfor. Konferansen samlet rundt 565 deltakere fysisk og om lag 400 digitalt, og fikk bred omtale i riksdekkende medier samt stor spredning i sosiale medier. Lanseringene av bistandsstatistikken Tall som teller, og fattigdomsrapporten på fattigdomsdagen (17. oktober), er to andre eksempler på hvordan samspillet mellom ulike kanaler og virkemidler sørger for et solid fotavtrykk. Under Arendalsuka var Norad en sentral aktør på Den globale scenen sammen med partnere fra academia, næringsliv og sivilsamfunn. Norads arrangementer om bistand, myk makt og det nye geopolitiske landskapet, og om sensur og trusler mot ytringsfriheten, trakk fulle hus.

3.13 Avvik mellom tildelt beløp og regnskapsført beløp

3.13.1 Driftsmidler

Samlet tildeling til Norad på fire driftsposter fra departementene, inkludert midler overført fra 2024, var i 2025 på 557,5 mill. kroner. **Mindreforbruket på 21 mill. kroner** er noe lavere enn for 2024. Mindreforbruket gjelder i hovedsak poster tildelt fra Utenriksdepartementet og skyldes primært endret pensjonspremie for inneværende år. I tillegg har enkelte forskyvninger av aktiviteter, leveranser og utbetalingstidspunkt bidratt til mindreforbruket. Blant annet har det vært forsinkelser knyttet til kjøp av faglige tjenester innen kunnskapsarbeid, mediekonvertering av fysisk arkiv og gjennomføring av planlagt reiseaktivitet.

3.13.2 Tilskuddsmidler

Den samlede tildelingen til Norad over 31 tilskuddsposter var i 2025 på 33 899,2 mill. kroner, med et **mindreforbruk på totalt 50,9 mill. kroner**. Dette utgjør om lag 0,15 prosent av den samlede tildelingen. Avviket vurderes som lavt, sett i lys av porteføljens omfang og kompleksitet. Mindreforbruket skyldes i hovedsak tidsforskyvninger i utbetalingene til enkelte tilskuddsmottakere.

Tildeling fra Klima- og miljødepartementet var 1 935 mill. kroner, hvorav et mindreforbruk på 31,2 mill. kroner utgjorde 1,61 prosent av tildelingen. Mindreforbruket skyldes i hovedsak forsinket implementering hos flere tilskuddsmottakere. Norad hadde planlagt utbetalinger i desember etter mottatt supplerende tildelingsbrev fra departementet, men forsinkelser hos mottakere, kombinert med Norads behov for ytterligere dokumentasjon av finansielt behov, medførte at flere av de planlagte utbetalingene ble utsatt til 2026.

Tildeling fra Utenriksdepartementet over 30 tilskuddsposter, inkludert midler overført fra 2024, var 31 964,2 mill. kroner. Mindreforbruk på 19,7 mill. kroner utgjorde kun 0,06 prosent av tildeling og vurderes ikke som et vesentlig avvik.

3.14 Status for oppdrag i tildelingsbrev

Tabellen viser en oversikt over alle oppdrag gitt av Utenriksdepartementet til Norad i 2025. Alle oppdrag ble levert som avtalt, men i enkelte tilfeller ble det innvilget utsatt frist.

TABELL 2
Oppdrag i tildelingsbrev

Oppdrag fra Utenriksdepartementet til Norad gitt i 2025
Oppdrag 1-2025: Oppfølging og evaluering av tverrgående tema i utviklingspolitikken
Oppdrag 2-2025: Prognoser for tematiske satsinger
Oppdrag 3-2025: Rapportering om klimafinansiering og klimabistand til FNs klimakonvensjon (UNFCCC) og OECD

Oppdrag 4-2025: Støtte til organisering av FNs organ for katastroforebygging (UNDRR) Policy Forum
Oppdrag 5-2025: Kartlegge norsk innsats for moderne energitilgang i Afrika sør for Sahara
Oppdrag 6-2025: Kartlegge garantimekanisme for gjødsel til Afrika sør for Sahara
Oppdrag 7-2025: Oppfølging av nasjonal én-helsestrategi mot antimikrobiell resistens (AMR) – internasjonale bidrag
Oppdrag 8-2025: Oppfølgingsplan av forpliktelser fra Finansiering for Utvikling
Oppdrag 9-2025: Oppfølging av handlingsplan for kvinner, fred og sikkerhet (KFS)
Oppdrag 10-2025: Gjennomføre to utlysninger for å 1) styrke beskyttelse av sivile mot miner og eksplosiver, 2) støtte til en styrket humanitær sektor, inkludert gjennom støtte til humanitær innovasjon og humanitær policy, og kunnskapsutvikling
Oppdrag 11-2025: Vurdering av arbeidet med bærekraftige løsninger for internt fordrevne
Oppdrag 12-2025: Global Disability Summit 2025
Oppdrag 13-2025: Vurdering av FNs arbeid med resultatoppgjør på landnivå
Oppdrag 14-2025: Triangulært samarbeid med India om digitale løsninger for afrikanske land
Oppdrag 15-2025: Bidrag til Internet Governance Forum 2025 i Norge
Oppdrag 16-2025: Kunstig intelligens i utviklingssamarbeidet
Oppdrag 17-2025: Vurdering av alternative kanaler for norsk utdanningsbistand
Oppdrag 18-2025: Gjennomgang av bedriftsstøtteordningen
Oppdrag 19-2025: Likestillingsmarkør. <i>Supplerende nr. 8</i> : Oppfølging av oppdrag nr. 19-2025 – Likestillingsmarkør
Oppdrag 20-2025: Rapportering om antikorrupsjonsarbeidet og håndtering av risiko for økonomiske misligheter i Nansen-programmet
Oppdrag 21-2025: Porteføljeoversikt for den sivile delen av Nansen-programmet som viser koblinger til programmets overordnede mål (oppdateres halvårlig, mars og oktober)
Oppdrag 22-2025: Revidering av rutiner for forvaltning av fond
Oppdrag 23-2025: Vurdering av revidert strategi for HIP Norway
Oppdrag 24-2025: Utlysning for kunnskapssenter for bistand
Oppdrag 25-2025: Analyse av innretningen av norsk humanitær bistand ifm. reform av humanitær sektor
Oppdrag 26-2025: Kartlegging av aktivitet i Ukraina rettet mot mennesker som lever med funksjonsnedsettelse
Oppdrag 27-2025: Oppfølging av Lusaka-agendaen og reform av global helsearkitektur
Oppdrag 28-2025: Opsjoner for fordeling av resterende midler til matsikkerhet
Oppdrag 29-2025: Vurdering av innretning for arbeidet med arbeidstakerrettigheter og sosial dialog i menneskerettighetsarbeidet
Oppdrag 30-2025: Digitalisering for utvikling - statusoppdatering
Oppdrag 31-2025: Vurdering av innretningen av støtte til styrking av sivil samfunn over kapittel 170, post 70 <i>Sivilt samfunn</i> – utlysning til norsk sivil samfunn
Oppdrag 32-2025: Konsolidering av samarbeidet innen høyere utdanning (endelig leveranse 30. januar 2026)
Oppdrag 33-2025: Utviklingspolitikk for en ny tid: Notat om dilemmaer i utviklingspolitikken

Del 4

Styring og kontroll

4.1 Overordnet om styring og internkontroll

Hovedinstruksen for Norad, tildelingsbrevene og etatsstyringsprosessene for øvrig, legger rammene for Norads arbeid, sammen med mål og prioriteringer i budsjettproposisjonene og Norads strategi mot 2030. Andre viktige dokumenter og prosesser var Norads flerårige budsjett- og scenarioplanlegging, årsplan, og porteføljestyringen av tilskuddsmidlene.

Mål- og resultatstyring er det overordnede prinsippet for departementenes styring av Norad, i henhold til hovedinstruksen. Norads bidrag til tematiske satsingsområder fastsatt av Utenriksdepartementet, og Klima- og miljødepartementets mål for klima- og skoginitiativet er omtalt i del 3 og i separat rapport. For 2025 fastsatte Utenriksdepartementet i tillegg mål for Norads tilskudsforvaltning og faglige rådgivning, som omtalt i avsnitt 3.2.

Det er fremdeles en utfordring at departementenes målstrukturer er komplekse og ikke alltid legger til rette for fleksibilitet i virkemiddelbruken, og effektiv måloppnåelse.

Norads vurdering er at det **ikke er avdekket vesentlig styringssvikt i 2025**. Norad arbeidet med å tydeliggjøre ansvar og etablere en felles forståelse av internkontroll, og utarbeidet plan for videre oppfølging. Samtidig er det behov for å videreutvikle våre systemer, inkludert internkontrollen, på en del områder. Norad har i stor grad regelverk og rutiner på plass, men det er behov for å systematisere dokumenthierarkiet, videreutvikle den felles forståelsen av reglene og rutinene, og i større grad dokumentere at disse etterleves.

4.2 Internrevisjon og varsling

4.2.1 Internrevisjon

Internrevisjonen skal bistå Norads direktør med å påse at Norad drives i henhold til grunnleggende styringsprinsipper for statlige virksomheter, som fastsatt i regelverket for økonomistyring i staten. Internrevisjonen arbeider etter en revisjonsplan godkjent av direktøren. Revisjonsplanen er basert på en helhetlig vurdering av risiko og vesentlighet, og hvilke aktiviteter som kan gi Norad merverdi. Internrevisjonens aktiviteter i 2025 søkte samspill med pågående endringsprosesser gjennom kartlegging og rådgivning. Tabellen nedenfor viser **revisjoner i 2025**.

TABELL 3
Revisjoner i 2025

Revisjoner i 2025	Status
B2024-05 Etterkontroll administrative prosesser	Ferdigstilt juni 2025
B2404-06 Etterkontroll tilskudsforvaltning	Ferdigstilt juni 2025
B2024-07 Oppfølging tidligere revisjoner (3 stk.) <ul style="list-style-type: none"> i. Varslingsordningen ii. Kontrollregimet for utbetalinger iii. Revisjons-, tilsyns- og evalueringsmerknader	Ferdigstilt juni 2025

B2025-01 Risikoanalyse i tilskuddsforvaltningen – oppfølging av tilskuddsmottakers risikoanalyse	Pågående
R2025-02 Informasjonssikkerhet	Pågående
B2025-03 Habilitet i tilskuddsforvaltningen	Pågående
B2025-04 Oppfølging – status internkontrollrammeverket	Pågående
R2025-05 Mislighetsrisiko på tilskuddsområdet, oppfølging av tiltak	Pågående
B2025-06 Risikovurdering i Plusspartnerordningen	Pågående
R2025-07 Erfaring med samleavtaler (2020-2024)	Pågående

4.2.2 Varsling

Internrevisjonen håndterer alle **varsler om økonomiske misligheter, og seksuelt misbruk og trakassering** (SEAH). I 2025 avsluttet internrevisjonen 74 økonomiske mislighetssaker og 17 SEAH-saker. Totalt ble 5,2 mill. kroner krevd tilbake til Norad og 800 000 kroner til prosjekt.

Tabellen nedenfor viser antall varsler som Norad mottok. Varslene gjelder Norads tilskuddsmottakere og deres samarbeidspartnere. Antall saker i 2025 var på nivå med 2024, etter en betydelig økning fra 2023 til 2024 som følge av at Norad overtok flere avtaler og budsjettposter fra Utenriksdepartementet i 2024.

TABELL 4
Oversikt over antall varsler

	2023	2024	2025
Antall varsler mottatt	108	159	154
Varsler om økonomiske misligheter	86	121	114
Varsler om SEAH (seksuelt misbruk og trakassering)	9	22	28
Varsler om «Safeguarding»	13	16	9
Varsler om andre forhold	0	0	3
Tilbakebetalt til Norad*	15,2	12,2	5,2
Tilbakebetalt til prosjekt*	1,4	0,7	0,8

*Beløp i mill. kroner

4.3 Etterlevelse og kontroll

Norads virksomhetsstyring ble styrket i 2025, inkludert med økt bemanning og kompetanse på risikostyring, internkontroll og sikkerhet. Instruks for virksomhetsstyring i Norad ble revidert, og tydeliggjør fordelingen av myndighet og ansvar, og de overordnede kravene til Norads interne virksomhetsstyring. Risikovurderingene, aktiviteter for å styrke sikkerheten, og de interne

statusmøtene med alle avdelinger med påfølgende rapportering til Norads ledelse om blant annet status for tildelte midler og andre styringsindikatorer, var viktige for etterlevelse og kontroll.

De enkelte avtalene ble fulgt opp på saksbehandler- og ledernivå. Norad gjennomførte interne stikkprøvekontroller av utvalgte utbetalingsanmodninger for å sikre at dokumentasjonskrav og interne rutiner ble fulgt. Norad gjennomførte i tillegg stikkprøvekontroller hos utvalgte tilskuddsmottakere for å vurdere partnernes internkontroll og redusere risiko for misligheter. Funnene fra kontrollene blir brukt som grunnlag for å lære og vurdere behov for ytterligere tiltak.

Internrevisjonen utførte 11 stikkprøver hos tilfeldig utvalgte mottakere av bistandsmidler i 2025. Hovedformålet med stikkprøvene var å bidra til å forebygge økonomiske misligheter ved å styrke tilskuddsmottakernes internkontroll. Dette ble gjort ved å kontrollere at utvalgte forhold i regnskap og internkontrollen etterleves.

Norad følger opp funn og anbefalinger fra Riksrevisjonens rapport om håndtering av risiko for økonomiske misligheter i bistanden gjennom en tiltaksplan. Tiltaksplanen inngår i arbeidet med å styrke internkontrollen i Norad. Planen dekker en treårsperiode. Gjennomførte tiltak i 2025 inkluderte oppdatering av tilskuddsveilederen for saksbehandlere (GMA) og tilskuddsguiden for tilskuddsmottakere med krav om dokumentert vurdering av hvordan risiko for økonomiske misligheter kan påvirke måloppnåelsen. Norad har utviklet kurs som har særlig vekt på risikohåndtering av økonomiske misligheter. Risiko for økonomiske misligheter har blitt integrert i Norads overordnede risikovurderinger fra og med 2025, og rapporteres på til departementene.

Riksrevisjonen gjennomfører årlig finansiell revisjon av Norad og avga ren beretning for Norads årsregnskap for 2024.¹⁹

4.4 Forebyggende sikkerhet

Norad har videreutviklet arbeidet med **systematisk risikostyring**, med særlig vekt på informasjonssikkerhet og reisesikkerhet. Et element i dette har vært **risiko- og sårbarhetsanalyser** for å identifisere forhold som kan påvirke Norads evne til å ivareta sine oppgaver under normale og ekstraordinære forhold. Analysene gir et kunnskapsgrunnlag for å prioritere tiltak og ressursbruk.

Norad har etablert et **styringsystem for sikkerhet**, som i 2025 har vært under utrulling i organisasjonen. Systemet skal bidra til å strukturere og forankre sikkerhetsarbeidet, og vil være viktig i det videre arbeidet med sikkerhet for hele organisasjonen.

Norad har lagt vekt på å styrke organisasjonens beredskapsevne gjennom **målrettet øvingsvirksomhet**. Relevante deler av organisasjonen og samarbeidspartnere har gjennomført diskusjons- og beredskapsøvelser. Norad har i samarbeid med eksterne evaluert øvelsene og brukt erfaringene til å **forbedre** planverk, rutiner og samhandling. I tillegg har Norad gjennomført mindre

---

¹⁹ Årsregnskapet for 2025 er per d.d. ikke ferdig revidert. Revisjonsberetningen er offentlig informasjon fra det tidspunktet den utstedes fra Riksrevisjonen.

evalueringer av faktiske hendelser, som har gitt nyttig innsikt i hvordan Norad håndterer uforutsette situasjoner i praksis.

For å **styrke kunnskapen, kompetansen og bevisstheten** om sikkerhet internt, har Norad gjennomført kurs og seminarer for ansatte. I tillegg har Norad gjennomført aktiviteter og tiltak i sikkerhetsmånedens oktober. Dette har bidratt til å forankre en sikkerhetskultur og styrke den enkeltes forståelse av egen rolle i sikkerhetsarbeidet.

4.5 Aktivitets- og redegjørelsesplikten etter likestillings- og diskrimineringsloven

4.5.1 Faktisk tilstand for kjønnslikestilling

TABELL 5
Kjønnsbalanse i lønn og stillingskoder per 31.12.2025

	Antall ansatte	Fordeling kjønn, prosent		Årslønn gjennomsnitt, kroner		Årslønn kvinner/menn
		Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Prosent
Totalt i Norad	347	36 %	64%	887 297	848 593	95,63%
Avdelingsdirektør	6	50 %	50 %	1 329 800	1 318 304	99,14%
Fagdirektør	23	52 %	48%	1 019 690	992 694	97,35%
Underdirektør	8	37,5 %	62,5%	1 037 851	1 043 767	100,57%
Seksjonssjef	18	44,5 %	55,5%	1 030 428	1 038 333	100,76%
Seniorrådgiver	249	35 %	65%	860 670	848 052	98,53%
Rådgiver	40	27,5 %	72,5%	687 628	683 679	99,42%
Konsulent, første- /seniorkonsulent	3	0	100		516 167	

Antall ansatte er beregnet ut fra faktisk besatte stillinger

Norad hadde en overvekt av kvinnelige ansatte. Dette må tas hensyn til når man leser statistikken. Totalt i Norad tjente kvinnelige ansatte 95,6 prosent av mannlige ansatte. Dette kan forklares med at det var flere kvinnelige ansatte i de stillingskategoriene som var lavest lønnet. Innenfor hver stillingskategori var det mindre forskjell mellom menn og kvinners lønn.

TABELL 6

Deltid og midlertidige ansettelser per 31.12.2025

År	Deltid			Midlertidig ansatte		
	Total antall	Menn %	Kvinner %	Total antall	Menn %	Kvinner %
2025	17	29,4%	70,6 %	35	26%	74%

Hovedregelen i Norad var fulltidsstillinger. Det var likevel registrert noe deltid, blant annet ved frivillig aldersrelatert reduksjon i stilling, gradert uførhet eller annen reduksjon i stilling. Dette var styrt av medarbeideres behov, og det var ikke registrert tilfeller av ufrivillig deltid.

Ved slutten av 2025 var det 35 midlertidig ansatte, ca. 10 prosent av Norads ansatte. Turnover i Norad var på ca. 10 prosent i 2025. Norad-ansatte har mulighet til å søke seg til enkelte stillinger ved norske utenriksstasjoner. Dette betyr at virksomheten til enhver tid har relativt mange ansatte i ulønnet permisjon. Fordelingen mellom kvinner og menn i midlertidige ansettelser samsvarte omtrent med kjønnsfordelingen i Norad for øvrig.

TABELL 7

Foreldrepermisjon og fravær grunnet sykt barn

År	Foreldrepermisjon			Sykt barn		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
2025	1589 dagsverk	33 %	67 %	332 dagsverk	19%	81%

Antall dager i foreldrepermisjon fordelte seg mellom kvinner og menn omtrent som andelen kvinner og menn blant Norads ansatte, mens fravær på grunn av sykt barn i noe større grad ble tatt ut av kvinnelige ansatte.

TABELL 8

Sykefravær

År	Legemeldt fravær, prosent		Samlet lege- og egenmeldt fravær
	Menn	Kvinner	Total i prosent
2025	1,14%	3,15%	4,3%
2024	3,49%	4,87%	5,3%

Etter en periode på to år med sykefravær som lå noe over gjennomsnittet i statlig sektor, gikk sykefraværet ned for både kvinner og menn i 2025, og var tilbake på samme nivå som i 2022/2023. Legemeldt fravær for menn gikk mye ned sammenliknet med 2024.

4.5.2 Slik jobber Norad for likestilling og mot diskriminering

I 2025 ble det gjort et arbeid for å kartlegge og tydeliggjøre hvordan Norad arbeider med likestilling og ikke-diskriminering internt. Hvordan Norad arbeidet med likestilling og anti-diskriminering i tilskuddsforvaltningen og den faglige rådgivningen er dekket i del 3, og er derfor ikke vektlagt her.

Kartleggingen viste at Norads **systemer støtter likestillings- og ikke-diskrimineringsprinsippene** i likestillings- og diskrimineringsloven, i arbeidsmiljøloven, i hovedavtalen i staten og relatert til avtalen for inkluderende arbeidsliv. I tillegg har Norad en rekke interne styringsdokumenter, inkludert personalhåndboka og lønnspolitikken, der prinsippene om likestilling og ikke-diskriminering er presisert. Arbeidsmiljøutvalget og partssamarbeidet er viktige samarbeidsfora der tematikk som er relevant for likestilling og ikke-diskriminering tas opp jevnlig med ansattes representanter.

Norads ansatte har tilgang til personalhåndboka der man finner etiske retningslinjer og varslingsrutiner for uønskede hendelser inkludert prosedyre ved håndtering av trakassering og mobbing. Det er også en egen varslingsfane på Norads intranett, som viser hvordan man kan gå fram for å varsle om uønskede hendelser. Det er nylig utviklet et eget e-kurs om varsling.

Lønnsstatistikk etter stillingskategori og kjønn publiseres i forbindelse med lokale lønnsforhandlinger. Medarbeidere i lønnet foreldre- eller omsorgspermisjon er inkludert i forhandlingene.

Norads lokaler har universell utforming som hovedløsning. Oppussede lokaler med nytt arbeidsplasskonsept inkluderer soner for ulike behov, og mulighet for individuell tilrettelegging etter vurdering basert på helsemessige årsaker. Ledere i Norad har generelt godt handlingsrom for å legge til rette for medarbeidere med ulike behov, inkludert livsfasebehov. Ledere får opplæring og støtte for å kunne tilrettelegge for medarbeidere med spesielle behov.

Innenfor rekruttering ivaretas likestilling og ikke-diskriminering hovedsakelig i dialogen mellom HR-seksjonen og rekrutterende leder. Stillingsannonser i Norad inkluderer en tekst om at Norad som arbeidsgiver ser mangfold som en styrke.

Arbeidsmiljøundersøkelse gjennomføres annethvert år. Denne fanger blant annet opp problematikk rundt tema som diskriminering, mobbing og trakassering. Oppfølgingsmål avklares i samarbeid med vernetjenesten.

I 2025 ble det designet et medarbeiderskapsprogram som omfatter alle medarbeidere, og som gjennomføres i 2026. Programmet handler om medarbeiderskap langs tre dimensjoner; Hvordan vi tar ansvar for jobben (arbeidsoppgaver), hvordan vi tar ansvar for våre kolleger og hvilket ansvar vi tar for organisasjonen som helhet. Programmet knyttes til relevant tematikk innen likestilling og mangfold.

Norads nettsider for publikum, norad.no, følger kriteriene for universell utforming. Norad arbeider for at digitale produkter og tjenester skal ivareta universell utforming og være tilgjengelige og brukbare for alle, uavhengig av funksjonsevne.

Tiltak under aktivitetsplikten som ble gjennomført i 2025:

- Vi kartla Norads struktur for arbeid med likestilling og mot diskriminering.
- Vi gjennomførte arbeidsmiljøundersøkelsen MUST.
- Vi designet medarbeiderskapsprogrammet.
- Vi utviklet e-læringskurs om varsling.
- Vi begynte arbeidet med å samle og revidere etiske retningslinjer på intranettet.
- Medarbeidere i HR-seksjonen deltok på kurs om likestilt rekruttering, og aktivitets- og redegjøringsplikten.

4.6 Regjeringens fellesføringer

4.6.1 Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Norad videreførte arbeidet med miljøledelse, med både et internt og eksternt perspektiv. Internt la Norad i 2025 grunnlaget for et helhetlig karbonregnskap for driftsrelaterte utslipp. 2025 kan benyttes som referanseår fra og med 2026. Karbonregnskapet inkluderer Norads fotavtrykk fra energibruk i lokalene, og kjøp av varer og tjenester som medfører CO2 utslipp. Fokus var fortsatt på så lave utslipp fra flyreiser som mulig. Utslipp fra Norads flyreiser i 2025 var lavere enn i 2024, og mer enn halvert siden 2019.

Norad fulgte videre opp vår egen handlingsplan for grønnere bistand. Norad utviklet indikatorer for å måle samlede resultater av norsk bistands bidrag til viktige resultater for klima og natur. Videre pågår oppfølging av evalueringen av tverrgående hensyn, for å styrke integreringen av klima og miljø på tvers av tilskuddsforvaltningen, se nærmere omtalt i del 3.

4.6.2 Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring

I 2025 ansatte Norad én person med en registrert funksjonsnedsettelse, som var en økning sammenliknet med 2024.

4.6.3 Redusere konsulentbruken

Norad er bevisst målet om å redusere konsulentbruk og benytte interne ressurser og kompetanse der mulig. Gjennom systematisk tilnærming til kompetanse- og rekrutteringsplaner i Norad, har dette gitt et godt grunnlag for en mer robust og fleksibel bruk av kompetanse for å løse våre oppgaver gjennom egne ansatte. Norad har løpende vurdert bemanningsbehov og hatt en lavere terskel for å omdisponere personalressurser på tvers i organisasjonen og prioritere rekruttering av kompetanse for å fylle kompetansehull. Driftsmidler som ble gjort tilgjengelig for kjøp av faglige tjenester var lavere enn behovet som var identifisert ved begynnelsen av året. Dette medførte at Norad måtte vurdere og prioritere bruk av konsulenter strengt, og sette ulike oppdrag opp mot hverandre.

Samtidig er Norad fortsatt avhengig av eksternt spesialkompetanse og tilleggskapasitet på områder der det ikke er kostnadseffektivt å bygge opp spisskompetanse internt. Norads samlede forbruk til konsulenttenester var i 2025 på 61,2 mill. kroner, noe lavere enn samlet forbruk på 61,9 mill. kroner i 2024.

Forventet reduksjon i konsulentbruk som følge av flytting av evalueringsavdelingen i 2025 og andre tiltak for å redusere konsulentbruk, ble motvirket av økt bruk av konsulenter innenfor IKT-satsinger, blant annet bestillingssystem for faglig rådgivning, og utvikling av nytt digitalt forvaltningssystem. I tillegg ble konsulenter benyttet til blant annet til å tilpasse Norads lokaler, digitalisere papirarkivet og annen spesialkompetanse.

Norad benyttet også konsulenter til tilskuddsforvaltningsoppgaver, som eksterne partnervurderinger, analyser, spesialrevisjoner og utarbeidelse av kunnskapsgrunnlag. Dette skyldes

kapasitetsutfordringer og behov for spisskompetanse innen spesifikke områder som for eksempel å videreutvikle garantiordningen for investeringer i fornybar energi i utviklingsland. Norads internrevisjon er dessuten basert på kjøp av eksterne internrevisjonstjenester, i tillegg til tjenester for å gjennomføre stikkprøver og enkelte granskinger.

I tråd med fellesføringer er konsulentbruk i kommunikasjonsarbeidet avgrenset. Norad har rammeavtaler med tre leverandører som leverer tjenester til å gjennomføre større arrangementer som Norad-konferansen og Tall som teller, designe malverk og visuell profil, samt gjennomføre befolkningsundersøkelse. I 2025 utgjorde kjøp fra disse leverandørene 1,7 mill. kroner i honorarer. I tillegg er det noe konsulentbruk knyttet til Panorama.

TABELL 9
Konsulentbruk, beløp i millioner kroner

Beskrivelse	2025
IKT-utvikling (inkludert digitalt forvaltningssystem)	23,7
Kjøp av faglige tjenester av tilskuddsforvaltningsoppgaver (inkludert garantiordningen)	21,0
Sikkerhet, nye lokaler, organisasjonsutvikling og rekruttering	6,5
Panorama nyheter, kommunikasjonsavdelingen og internrevisjon	10,0
Samlet	61,2

Del 5

Vurdering av fremtidsutsikter

For at Norge skal lykkes med å fortsatt levere effektiv bistand, krever det at vi tilpasser oss det endrede geopolitiske landskapet preget av store giverkutt og negative utviklinger på flere områder. Kunnskap om hva som gir mest utvikling per bistandskrone må ligge til grunn for prioriteringer.

Nedgangen i fattigdom vi så på 1990-tallet og tidlig på 2000-tallet, har mer eller mindre stoppet opp. Antallet væpnede konflikter i verden har ikke vært høyere siden andre verdenskrig. Tall fra Verdensbanken viser at 839 millioner mennesker, tilsvarende 10,3 prosent av verdens befolkning, levde i ekstrem fattigdom i 2024.

Konflikter og krig skaper akutte behov for nødhjelp, som krever rask respons. Samtidig må vi ikke miste bærekraftsmålene av syne. Nødhjelp og langsiktig utvikling må ses i sammenheng.

Samtidig som behovene er store og økende, fortsetter flere viktige giverland å kutte i bistandsbudsjettene sine. Nye land står for en større del av finansieringen til global utvikling, og giverlandskapet endres. Endringene krever at vi tilpasser oss og tenker nytt, både rundt hvordan vi jobber og hvem vi samarbeider med.

Finansieringsgapet krever at kvaliteten og treffsikkerheten i bistanden styrkes. Å kartlegge, dokumentere og kommunisere resultater er sentralt. En ny digital plattform for å styre og forvalte bistanden, GranMa, vil bidra til dette. Norad utvikler løsningen i tett samspill med Utenriksdepartementet, utenriksstasjonene og Klima- og miljødepartementet.

Bistandsmidlene må innrettes der behovet er størst og der de gir best effekt. Offisiell utviklingsbistand vil ikke alene være tilstrekkelig til å dekke investeringene som kreves for å nå bærekraftsmålene. For å lykkes må både privat kapital, innenlandske inntekter og andre komplementære finansieringskilder mobiliseres.

2026 blir et endrings år. FN skal gjennom sin største reform noensinne. FNs mandat, med de tre pilarene - fred og sikkerhet, menneskerettigheter og utvikling – er like viktige nå som da FN ble opprettet i 1945. Samtidig utfordres respekten for internasjonale lover og regler, og det multilaterale systemet er under press. Arbeidet med å reformere FN blir avgjørende. Multilaterale organisasjoner må levere mer effektivt. Samtidig kommer de beste løsningene gjennom internasjonalt samarbeid.

Ved starten av 2026 startet utviklingsminister Åsmund Aukrust arbeidet med å forme en ny utviklingspolitikk, som skal oppsummeres i en stortingsmelding som legges fram i Stortingets vårsesjon 2027. Årsaken er behovet for å tenke nytt, i lys av de betydelige geopolitiske endringene. Norad er klare til å bidra til dette arbeidet, med mål om at norsk utviklingsfinansiering skal ha størst mulig effekt og sikre varige resultater.

Del 6

Årsregnskap

6.1 Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten med tilhørende rundskriv fra Finansdepartementet og krav fra eget departement. Årsregnskapet gir et dekkende bilde av virksomhetens disponible tildelinger og regnskapsførte utgifter og inntekter, fordringer og gjeld. Norad fører og rapporterer sitt virksomhetsregnskap i henhold til kontantprinsippet. **Årsregnskapet vurderes å gi et korrekt uttrykk for årets ressursbruk.**

Andre forhold ved årsregnskapet

Norad hadde ansvar for å utbetale **gjeldsbrev** til den globale miljøfasiliteten. I henhold til retningslinjer fra Finansdepartementet er det Utenriksdepartementet som rapporterer på alle gjeldsbrev inkludert de som ble utbetalt fra Norad. Beløpet er likevel lagt inn i *Oppstilling av bevilgningsrapportering*, i samråd med Utenriksdepartementet. Inngående saldo 2025 var 161,2 mill. kroner, og utgående saldo 2025 var 93,6 mill. kroner.

Norad fikk fullmakt til å opprette en ny **valutakonto** i USD i 2025 for enklere å kunne skille transaksjoner knyttet til FASA-fondet, og midlertidig plassering av palestinske skatte- og tollinntekter. Inngående saldo 2025 var 469,3 mill. USD (5,3 mrd. kroner), og utgående saldo 2025 var 1,3 mill. USD (12,8 mill. kroner).

Etter avtale med Utenriksdepartementet har Norad opprettet et fond for **garantiordningen for fornybar energi i utviklingsland**. Eneste aktivitet i fondsregnskapet i 2025 var mottak av tapsavsetning på 375 mill. kroner. Beløp er registrert som mellomværende med statskassen.

Norads regnskap revideres av Riksrevisjonen som bekrefter årsregnskapet. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert pr. d.d. Revisjonsberetningen er offentlig informasjon fra det tidspunkt den utstedes fra Riksrevisjonen.

Oslo, 13. mars 2026

Gunn Jorid Roset
Direktør

6.2 Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for Norad er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene") og Hovedinstruks for Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad), fastsatt av Utenriksdepartementet og Klima- og miljødepartementet gjeldende fra 1. januar 2025.

Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1 Generelt om årsregnskap, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115/2025 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement. Virksomheten omfattes av nettoføringsordningen for budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgift i statsforvaltningen gjeldende fra 2015. Nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-116/2022.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Oppstillingen av artskontorapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser grupper av kontoer som inngår i mellomværende med statskassen.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 Grunnleggende prinsipper for årsregnskap:

- a) Regnskapet skal følge kalenderåret (ettårsprinsippet)
- b) Regnskapet skal inneholde alle utgifter og inntekter for regnskapsåret (fullstendighetsprinsippet)
- c) Regnskapet skal utarbeides i tråd med kontantprinsippet
- d) Utgifter og inntekter skal føres opp i regnskapet med brutto beløp (bruttoprinsippet)

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 Rapportering til statsregnskapet. Sumlinjen 'Netto rapportert til bevilgningsregnskapet' er lik i begge oppstillingene.

Alle statlige virksomheter er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall Norad har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet Norad har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva Norad har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser Norad står oppført med i statens kapitalregnskap.

Artskontorapporteringen viser regnskapstall Norad har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Norad har en trekkrettighet for disponible tildelinger på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene skal ikke inntektsføres og vises derfor ikke som inntekt i oppstillingen. Note 8 viser forskjeller mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen. Differansen utgjør leverandørgjeld per 31.12.2025.

TABELL 10
Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2025

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2025	Merutgift (-) og mindretgift
140	Utenriksdepartementet	21	Spesielle driftsutgifter	A,B	23 950 000	23 615 842	334 158
141	Direktoratet for utviklingssamarbeid	01	Driftsutgifter	A,B	457 895 000	440 447 976	17 447 024
141	Direktoratet for utviklingssamarbeid	21	Spesielle driftsutgifter	A,B	37 063 000	34 117 481	2 945 519
1482	Internasjonale klima- og utviklingstiltak	01	Driftsutgifter	A,B	38 580 000	38 257 026	322 974
150	Humanitær bistand	70	Nødhjelp og humanitær bistand	A,B	4 638 431 000	4 637 510 411	920 589
151	Fred, sikkerhet og globalt samarbeid	70	Fred og forsoning	A,B	23 300 000	23 257 886	42 114
151	Fred, sikkerhet og globalt samarbeid	71	Globale sikkerhetsspørsmål og nedrustning	A,B	89 216 000	89 189 349	26 651
151	Fred, sikkerhet og globalt samarbeid	73	FN og globale utfordringer	A,B	228 138 000	228 049 951	88 049
152	Menneskerettigheter	70	Menneskerettigheter	A,B	383 206 000	383 205 147	853
153	Flyktninger, fordrevne og vertssamfunn	70	Flyktninger og internt fordrevne	A,B	900 000 000	893 999 832	6 000 168
153	Flyktninger, fordrevne og vertssamfunn	72	Bærekraftige løsninger og vertssamfunn	A,B	82 100 000	82 021 499	78 501
159	Regionbevilgninger	70	Midtøsten	A,B	14 500 000	12 474 139	2 025 861
159	Regionbevilgninger	71	Europa og Sentral-Asia	A,B	262 616 000	257 591 378	5 024 623
159	Regionbevilgninger	72	Afghanistan	A,B	228 914 000	227 914 404	999 596
159	Regionbevilgninger	73	Ukraina og naboland	A,B	11 451 750 000	11 451 534 223	215 777
159	Regionbevilgninger	75	Afrika	A,B	36 893 000	36 070 129	822 871
159	Regionbevilgninger	76	Asia	A,B	2 000 000	2 000 000	0
159	Regionbevilgninger	77	Latin-Amerika og Karibia	A,B	11 000 000	11 000 000	0
160	Helse	70	Helse	A,B	3 617 882 000	3 615 841 833	2 040 167
160	Helse	71	Verdens helseorganisasjon (WHO)	A,B	235 500 000	235 500 000	0
161	Utdanning, forskning og offentlige institusjoner	70	Utdanning	A,B	710 857 000	710 356 945	500 055
161	Utdanning, forskning og offentlige institusjoner	71	Forskning	A,B	36 794 000	36 793 651	349
161	Utdanning, forskning og offentlige institusjoner	73	Styresett og offentlige institusjoner	A,B	531 938 000	531 937 000	1 000
162	Næringsutvikling, matsystemer og fornybar energi	70	Bærekraftig jobbskaping, næringsutvikling og handel	A,B	125 769 000	125 766 557	2 443
162	Næringsutvikling, matsystemer og fornybar energi	71	Matsikkerhet, fisk og landbruk	A,B	1 832 307 000	1 832 306 342	658
162	Næringsutvikling, matsystemer og fornybar energi	72	Fornybar energi	A,B	1 019 359 000	1 019 357 357	1 643
163	Klima, miljø og hav	70	Miljø og klima	A,B	1 894 027 000	1 894 025 648	1 352
163	Klima, miljø og hav	71	Bærekraftige hav og tiltak mot marin forsøpling	A,B	270 503 000	270 502 840	160
164	Likestilling	70	Likestilling	A,B	283 319 000	283 319 000	0
170	Sivilt samfunn	70	Sivilt samfunn	A,B	2 566 158 000	2 565 426 804	731 196
171	FNs utviklingsarbeid	70	FNs utviklingsprogram (UNDP)	A,B	26 000 000	26 000 000	0
171	FNs utviklingsarbeid	73	FN og multilateralt samarbeid	A,B	11 200 000	11 023 241	176 759
172	Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette	72	Stragisk samarbeid	A,B	43 400 000	43 400 000	0
172	Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette	73	Gjeldslette	A,B	407 080 000	407 042 716	37 284
1482	Internasjonale klima- og utviklingstiltak	73	Klima- og skogintiativet	A,B	1 935 000 000	1 903 804 980	31 195 020
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Nettoføringsordningen mva			29 757 855	
Sum utgiftsført					34 456 645 000	34 414 419 442	
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling	Regnskap 2025	
5309	Tilfeldige inntekter	29	Inntekter til statskassen		0	33 709 036	
5309	Tilfeldige inntekter	29	Gruppelivsforsikring		0	585 042	
5605	Inntekter til statskassen	83	Renteinntekter		0	195 896	
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgiveravgift		0	44 670 353	
Sum inntektsført					0	79 160 327	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						34 335 259 115	
Kapitalkontoer							
60088001	Norges Bank KK /innbetalinger					250 561 215	
60088002	Norges Bank KK/utbetalinger					- 34 585 278 432	
701140	Endring i mellomværende med statskassen					- 541 898	
Sum rapportert						0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12.)							
Konto	Tekst				2025	2024	Endring
701140	Bankinskudd utenlandsk valuta				12 807 525	5 041 237 000	-5 028 429 475
810103	Opptjent fondskapital				93 600 000	161 200 000	-67 600 000
701140	Mellomværende med statskassen				-35 071 785	-34 529 887	-541 898

TABELL 11

Note A. Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
14021		23 950 000	23 950 000
14101	24 716 000	433 179 000	457 895 000
14121	7 583 000	29 480 000	37 063 000
148201		38 580 000	38 580 000
15070	290 000	4 638 141 000	4 638 431 000
15170	0	23 300 000	23 300 000
15171	2 125 000	87 091 000	89 216 000
15173		228 138 000	228 138 000
15270		383 206 000	383 206 000
15370		900 000 000	900 000 000
15372		82 100 000	82 100 000
15970		14 500 000	14 500 000
15971		262 616 000	262 616 000
15972		228 914 000	228 914 000
15973		11 451 750 000	11 451 750 000
15975		36 893 000	36 893 000
15976		2 000 000	2 000 000
15977		11 000 000	11 000 000
16070		3 617 882 000	3 617 882 000
16071		235 500 000	235 500 000
16170	7 050 000	703 807 000	710 857 000
16171		36 794 000	36 794 000
16173	2 122 000	529 816 000	531 938 000
16270	232 000	125 537 000	125 769 000
16271	139 000	1 832 168 000	1 832 307 000
16272	1 000	1 019 358 000	1 019 359 000
16370	216 000	1 893 811 000	1 894 027 000
16371	855 000	269 648 000	270 503 000
16470		283 319 000	283 319 000
17070	2 953 000	2 563 205 000	2 566 158 000
17170		26 000 000	26 000 000
17173		11 200 000	11 200 000
17272		43 400 000	43 400 000
17273		407 080 000	407 080 000
148273		1 935 000 000	1 935 000 000

TABELL 12

Note B. Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastnings-fullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings-fullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten**
14021	Kan overføres	334 158		334 158				334 158	41 694 000	334 158
14101		17 447 024		17 447 024				17 447 024	21 658 950	17 447 024
14121	Kan overføres	2 945 519		2 945 519				2 945 519	67 805 000	2 945 519
148201		322 974		322 974				322 974	1 929 000	322 974
15070	Kan overføres	920 589		920 589				920 589	5 765 719 000	920 589
15170	Kan overføres	42 114		42 114				42 114	47 912 000	42 114
15171	Kan overføres	26 651		26 651				26 651	156 243 000	26 651
15173	Kan overføres	88 049		88 049				88 049	290 030 000	88 049
15270	Kan overføres	853		853				853		0
15370	Kan overføres	6 000 168		6 000 168				6 000 168	1 375 255 000	6 000 168
15372	Kan overføres	78 501		78 501				78 501	190 850 000	78 501
15970	Kan overføres	2 025 861		2 025 861				2 025 861	19 300 000	2 025 861
15971	Kan overføres	5 024 623		5 024 623				5 024 623	361 391 000	5 024 623
15972	Kan overføres	999 596		999 596				999 596	496 914 000	999 596
15973	Kan overføres	215 777		215 777				215 777	20 683 738 000	215 777
15975	Kan overføres	822 871		822 871				822 871	218 103 000	822 871
15976	Kan overføres	-		-				-		0
15977	Kan overføres	-		-				-		0
16070	Kan overføres	2 040 167		2 040 167				2 040 167	7 313 682 000	2 040 167
16071	Kan overføres	-		-				-		0
16170	Kan overføres	500 055		500 055				500 055	1 690 606 000	500 055
16171	Kan overføres	349		349				349		0
16173	Kan overføres	1 000		1 000				1 000	1 044 375 000	1 000
16270	Kan overføres	2 443		2 443				2 443	345 073 000	2 443
16271	Kan overføres	658		658				658		0
16272	Kan overføres	1 643		1 643				1 643	1 705 716 000	1 643
16370	Kan overføres	1 352		1 352				1 352	3 942 308 000	0
16371	Kan overføres	160		160				160		
16470	Kan overføres	-		-				-		0
17070	Kan overføres	731 196		731 196				731 196	5 062 413 000	731 196
17170		-		-				-		0
17173	Kan overføres	176 759		176 759				176 759	18 768 000	176 759
17272	Kan overføres	-		-				-		0
17273	Kan overføres	37 284		37 284				37 284	803 560 000	37 284
148273	Kan overføres	31 195 020		31 195 020				31 195 020	3 326 031 000	31 195 020

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

** Mulig overførbart beløp er "Sum grunnlag for overføring", men maksimalt "Maks overførbart beløp".

TABELL 13

Note C. Oversikt over binding på framtidige års bevilgninger

Avtaler om leie av kontorlokaler				
Gjenværende varighet per 31.12.	Årlig leiebeløp	Av neste års bevilgning	Av senere års bevilgning	Samlet binding på framtidige års bevilgninger
Varighet inntil 1 år				0
Varighet 1-5 år				0
Varighet over 5 år	32 000 000	33 000 000	232 095 008	265 095 008
Totalt	32 000 000	33 000 000	232 095 008	265 095 008

Andre vesentlige leieavtaler				
Gjenværende varighet per 31.12.	Årlig leiebeløp	Av neste års bevilgning	Av senere års bevilgning	Samlet binding på framtidige års bevilgninger
Varighet inntil 1 år				0
Varighet 1-5 år				0
Varighet over 5 år				0
Totalt	0	0	0	0

Vesentlige avtaler om kjøp av tjenester				
Gjenværende varighet per 31.12.	Årlig beløp	Av neste års bevilgning	Av senere års bevilgning	Samlet binding på framtidige års bevilgninger
Varighet inntil 1 år	5 382 000	5 382 000		5 382 000
Varighet 1-5 år	1 000 000	1 000 000	3 500 000	4 500 000
Varighet over 5 år				
Avtaler uten slutt dato	16 065 794			0
Totalt	22 447 794	6 382 000	3 500 000	9 882 000

TABELL 14

Oppstilling av artskontorrapportering 31.12.2025

	Note	2025	2024
Driftsinntekter rapportert til			
bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	0	0
Salgs- og leieinntekter	1	0	0
Andre inntekter	1	13 108	0
<i>Sum inntekter fra drift</i>		<i>13 108</i>	<i>0</i>
Driftsutgifter rapportert til			
bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	361 048 249	316 208 317
Andre utbetalinger til drift	3	168 437 615	157 528 264
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		<i>529 485 864</i>	<i>473 736 581</i>
Netto rapporterte driftsutgifter		529 472 756	473 736 581
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	4 173	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		<i>4 173</i>	<i>0</i>
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	6 959 272	3 682 778
Utbetaling til kjøp av aksjer	5, 8	0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	10 470	15 210
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		<i>6 969 742</i>	<i>3 697 988</i>
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		6 965 569	3 697 988
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	0	0
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	33 848 223 262	28 678 800 085
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		<i>33 848 223 262</i>	<i>28 678 800 085</i>
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
Tilbakebetalte tilskudd til statskassen konto 8480 (ref. kap. 5309, inntekt)		33 709 036	31 863 611
Renteinntekter konto 8450 (ref. kap. 5605, inntekt)		195 896	1 156 300
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		585 042	501 165
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		44 670 353	39 947 985
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		29 757 855	24 662 161
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		<i>-49 402 472</i>	<i>-48 806 900</i>
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		34 335 259 115	29 107 427 754
Over sikt over mellomværende med statskassen			
Eiendeler og gjeld			
		2025	2024
Fordringer på ansatte		121 000	53 600
Kontanter		0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank		12 807 525	5 041 237 151
Skyldig skattetrekk og andre trekk		-15 486 714	-13 336 561
Skyldige offentlige avgifter		-4 566 612	-3 032 877
Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse		-14 238 079	-17 648 509
Mottatte forskuddsbetalinger		-900 000	0
Lønn (negativ netto, for mye utbetalt lønn m.m)		19 319	79 072
Differanser på bank og uidentifiserte inntekter		-20 699	-644 612
Annen gjeld		-12 807 525	-5 041 237 151
Sum mellomværende med statskassen	8	-35 071 785	-34 529 887

TABELL 15

Noter 1-7

Note 1 Innbetalinger fra drift		
	31.12.2025	31.12.2024
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>	0	0
Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>	0	0
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	0	0
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>	0	0
Sum salgs- og leieinnbetalinger	0	0
<i>Andre innbetalinger</i>		
Annen driftsrelatert inntekt	13 108	0
Sum andre innbetalinger	13 108	0
Sum innbetalinger fra drift	13 108	0
Note 2 Utbetalinger til lønn		
	31.12.2025	31.12.2024
Lønn	305 581 315	257 332 814
Arbeidsgiveravgift	44 670 353	39 947 985
Pensjonsutgifter*	18 760 876	26 031 922
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-13 659 052	-11 614 478
Andre ytelser	5 694 756	4 510 074
Sum utbetalinger til lønn	361 048 249	316 208 317
Antall utførte årsverk:	311	275
Lønn og andre ytelser til virksomhetsleder		
Bård Vegard Solhjell 1.1.25-15.6.25	884 791	1 645 618
Gunn Jorid Roset 18.8.25-31.12.25	602 048	
Lisetta Trebbi fungerte som virksomhetsleder i perioden 16.6.25-17.8.25, i påvente av oppstart for ny virksomhetsleder		
Negativ bekreftelse		
Det er ikke inngått vesentlige avtaler som kan innebære fremtidige utbetalinger ved opphør eller endring av arbeidsforholdet, eller andre særskilte avtaler med virksomhetsleder.		
* Premiesatsen for arbeidsgiverandelen utgjorde i 2025 5,8 prosent (arbeidsgiverandel av pensjonspremien/pensjonsgrunnlaget i 2025 rapportert til SPK). For regnskapsåret 2024 utgjorde premiesatsen 8,9 prosent.		
Note 3 Andre utbetalinger til drift		
	31.12.2025	31.12.2024
Husleie	38 759 431	37 145 939
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	20 950	0
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	977 819	994 465
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	106 438	252 092
Mindre utstyrsanskaffelser	914 498	2 326 504
Leie av maskiner, inventar og lignende	18 213 295	10 306 127
Kjøp av konsulenttenester	61 192 019	61 895 111
Kjøp av andre fremmede tenester	11 532 077	9 735 745
Reiser og diett	18 384 734	16 081 897
Øvrige driftsutgifter	18 336 353	18 790 384
Sum andre utbetalinger til drift	168 437 615	157 528 264

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter		
	31.12.2025	31.12.2024
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Inntekter fra eiendeler i selskap m.m	0	0
Salgssum ved realisasjon av verdipapirer	0	0
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst	4 173	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	4 173	0
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	10 439	15 055
Valutatap	31	155
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	10 470	15 210
Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer		
	31.12.2025	31.12.2024
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	0	0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	6 959 272	3 682 778
Sum utbetaling til investeringer	6 959 272	3 682 778
<i>Utbetaling til kjøp av aksjer</i>		
Kapitalinnskudd	0	0
Obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0
Note 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		
	31.12.2025	31.12.2024
Innbetaling til statskassen - ubrukte midler	0	0
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0
Note 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		
	31.12.2025	31.12.2024
Tilskudd til kommuner	4 000 000	2 000 000
Tilskudd til ikke-finansielle foretak	299 951 843	431 016 599
Tilskudd til finansielle foretak	12 848 594	19 349 124
Tilskudd til husholdninger	1 315	3 239 898
Tilskudd til ideelle organisasjoner	7 311 883 241	4 829 283 426
Tilskudd til statsforvaltningen	1 032 584 690	592 567 315
Tilskudd til utlandet	25 186 953 579	22 801 343 723
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	33 848 223 262	28 678 800 085

TABELL 16

Note 8. Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen				
		31.12.2025	31.12.2025	
		Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler				
	Investeringer i aksjer og andeler	0	0	0
	Obligasjoner	0	0	0
	<i>Sum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Omløpsmidler				
	Kundefordringer	0	0	0
	Andre fordringer	121 000	121 000	0
	Bankinnskudd, kontanter og lignende	12 807 525	12 807 525	0
	Fordringer vedrørende innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0	0
	<i>Sum</i>	<i>12 928 525</i>	<i>12 928 525</i>	<i>0</i>
Langsiktig gjeld				
	Annen langsiktig gjeld	0	0	0
	<i>Sum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Kortsiktig gjeld				
	Leverandørgjeld	-16 946 482	0	-16 946 482
	Skyldig skattetrekk og andre trekk	-15 486 714	-15 486 714	0
	Skyldige offentlige avgifter	-4 569 735	-4 566 612	-3 122
	Annen kortsiktig gjeld	-14 960 440	-27 946 984	12 986 544
	Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	0	0	0
	<i>Sum</i>	<i>-51 963 370</i>	<i>-48 000 310</i>	<i>-3 963 060</i>
	Sum	-39 034 845	-35 071 785	-3 963 060

6.3 Fondsregnskap - Garantiordningen for fornybar energi i utviklingsland

Prinsippnote til årsregnskapet for Garantiordningen for fornybar energi i utviklingsland – oppstilling av bevilgningsrapporteringen for statlige fond.

Årsregnskapet for fondet er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten («bestemmelsene»). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.4.6 og Finansdepartementets rundskriv R-115/2025.

Et statlig fond er en formuesmasse (kapital) som regnskapsmessig er adskilt fra statens øvrige midler, hvor anvendelsen er bundet til et nærmere fastsatt formål med varighet ut over ett budsjettår. Fond har en forenklet rapportering til statsregnskapet. Betalingsformidling skal skje gjennom statens konsernkontoordning, og likvidene skal oppbevares på oppgjørskonto i Norges Bank. Beholdning på oppgjørskonto overføres til nytt år.

Bevilgningsrapportering

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall Norad har rapportert til statsregnskapet.

Likvidrapporten viser fondets saldo og likvidbevegelser på fondets oppgjørskonto i Norges Bank. Alle finansielle eiendeler og forpliktelser som fondet er oppført med i statens kapitalregnskap, vises i oppstillingens nedre del.

Fondsregnskapet

Fondsregnskapet utarbeides etter kontantprinsippet. Det innebærer at inntektene (overføringer til fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er innbetalt. Utgifter (overføringer fra fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er utbetalt.

Resultatoppstillingen inneholder alle overføringer til og fra fondet i regnskapsåret. Det har i 2025 ikke vært foretatt noen overføringer.

Kapitalinnskudd eller tilbakebetaling av kapitalinnskudd i fondet vises ikke i resultatoppstillingen, men blir ført direkte i balansen mot innskutt fondskapital

Garantiordningen for fornybar energi i utviklingsland

TABELL 17

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2025

Beholdninger rapportert i likvidrapport	Note	Regnskap 2025
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank		0
Endring i perioden		375 000 000
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank	A	375 000 000

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet 31.12.25					
Konto	Tekst	Note	2025	2024	Endring
640104	Ordinære fond (eiendeler)		375 000 000	0	375 000 000
810104	Beholdninger på konto i Norges Bank		375 000 000	0	375 000 000

TABELL 18

Note A Bevilgninger av midler til fondet i regnskapsåret

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Årets tildelinger
162	Næringsutvikling, matsystemer og fornybar ene	72	Fornybar energi	375 000 000

Bevilgningen blir ført i balansen, og er en tapsavsetning til mulige krav på fremtidige garantier

TABELL 19

Oppstilling av resultatet for fondet i 2025

Note	2025	2024
Overføringer til fondet		
	0	0
	0	0
	0	0
Overføringer fra fondet		
	0	0
	0	0
	0	0
	0	0
	0	0

TABELL 20

Oppstilling av balansen 31.12.2025

Eiendeler	2025	2024
Tapsavsetningskonto Norges Bank	375 000 000	0
Sum eiendeler	375 000 000	0
Fondskapital og gjeld	2025	2024
Tapsavsetning	375 000 000	0
Sum fondskapital og gjeld	375 000 000	0

Vedlegg 1 Register for budsjettposter

Budsjettpost	Omtales hvor i rapporten
Kap. 150 <i>Humanitær bistand, post 70 Nødhjelp og humanitær bistand</i>	3.4, 3.4, 3.5
Kap. 151 <i>Fred, sikkerhet og globalt samarbeid, post 70 Fred og forsoning</i>	3.4
Kap. 151 <i>Fred, sikkerhet og globalt samarbeid, post 71 Globale sikkerhetsspørsmål og nedrustning</i>	3.3, 3.4
Kap. 151 <i>Fred, sikkerhet og globalt samarbeid, post 73 FN og globale utfordringer</i>	3.4
Kap. 152 <i>Menneskerettigheter, post 70 Menneskerettigheter</i>	3.4, 3.8
Kap. 153 <i>Flyktninger, fordrevne og vertssamfunn, post 70 Flyktninger og internt fordrevne</i>	Omtalt sammen med Humanitær bistand
Kap. 153 <i>Flyktninger, fordrevne og vertssamfunn, post 72 Bærekraftige løsninger og vertssamfunn</i>	Omtalt sammen med Humanitær bistand
Kap. 159 <i>Regionbevilgninger, post 70 Midtøsten</i>	Ikke spesifikt omtalt
Kap. 159 <i>Regionbevilgninger, post 71 Europa og Sentral-Asia</i>	3.4
Kap. 159 <i>Regionbevilgninger, post 72 Afghanistan</i>	3.8
Kap. 159 <i>Regionbevilgninger, post 73 Ukraina og naboland</i>	3.3
Kap. 159 <i>Regionbevilgninger, post 75 Afrika</i>	Ikke spesifikt omtalt
Kap. 159 <i>Regionbevilgninger, post 76 Asia</i>	Ikke spesifikt omtalt
Kap. 159 <i>Regionbevilgninger, post 77 Latin-Amerika og Karibia</i>	Ikke spesifikt omtalt
Kap. 160 <i>Helse, post 70 Helse</i>	3.6
Kap. 160 <i>Helse, post 71 Verdens helseorganisasjon</i>	3.6
Kap. 161 <i>Utdanning, forskning og offentlige institusjoner, post 70 Utdanning</i>	3.7
Kap. 161 <i>Utdanning, forskning og offentlige institusjoner, post 71 Forskning</i>	3.7
Kap. 161, post 73 <i>Styresett og offentlige institusjoner</i>	3.9
Kap. 162 <i>Næringsutvikling, matsystemer og fornybar energi, post 70 Bærekraftig jobbskaping, næringsutvikling og handel</i>	3.5
Kap. 162 <i>Næringsutvikling, matsystemer og fornybar energi, post 71 Matsikkerhet, fisk og landbruk</i>	3.5
Kap. 162 <i>Næringsutvikling, matsystemer og fornybar energi, post 72 Fornybar energi</i>	3.5
Kap. 163 <i>Klima, miljø og hav, post 70 Miljø og klima</i>	3.5
Kap. 163 <i>Klima, miljø og hav, post 71 Bærekraftig hav og tiltak mot marin forsøpling</i>	3.5

Kap. 164 <i>Likestilling post 70 Likestilling</i>	3.8
Kap. 170 <i>Sivilt samfunn, post 70 Sivilt samfunn</i>	3.4-3.9
Kap. 171 <i>FNs utviklingsarbeid, post 70 FNs utviklingsprogram (UNDP)</i>	Ikke spesifikt omtalt
Kap. 171 <i>FNs utviklingsarbeid, post 73 FN og multilateralt samarbeid</i>	Ikke spesifikt omtalt
Kap. 172 <i>Multilaterale finansieringsinstitusjoner og gjeldsslette, post 72 Strategisk samarbeid</i>	Ikke spesifikt omtalt
Kap. 172 <i>Multilaterale finansieringsinstitusjoner og gjeldsslette, post 73 Gjeldsslette</i>	Ikke spesifikt omtalt
Kap. 1482 <i>Klima- og skoginitiativet, post 73 Bevilgning delegert til Norad</i>	3.5 og separat rapport

Norad

norad.no

DIREKTORATET FOR UTVIKLINGSSAMARBEID
(NORAD)
Org. Nr.: 971277882

Riksrevisjonens beretning

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert årsregnskapsoppstillingene for Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad) for regnskapsåret 1. januar til 31. desember 2025. Årsregnskapsoppstillingene består av oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapporteringen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapporteringen viser at det er rapportert netto 34 335 259 115 kroner til bevilgningsregnskapet.

Etter Riksrevisjonens mening

- oppfyller årsregnskapsoppstillingene gjeldende krav, og
- gir årsregnskapsoppstillingene et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger, inntekter og utgifter for regnskapsåret 2025, samt kapitalposter per 31. desember 2025, i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov om Riksrevisjonen (riksrevisjonsloven) og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon (ISSAI-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til loven og standardene er beskrevet nedenfor under *Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapsoppstillingene*. Vi er uavhengige av virksomheten i samsvar med kravene i lov om Riksrevisjonen og ISSAI 130 Code of Ethics utstedt av International Organisation of Supreme Audit Institutions (INTOSAI's etikkregler), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon i årsrapporten

Ledelsen er ansvarlig for informasjonen i årsrapporten. Øvrig informasjon omfatter ledelseskommentarene (del VI) og annen øvrig informasjon i årsrapporten (del I-V). Riksrevisjonens konklusjon ovenfor om årsregnskapsoppstillingene dekker ikke informasjonen i den øvrige informasjonen i årsrapporten.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapsoppstillingene er det vår oppgave å lese øvrig informasjon i årsrapporten. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig

inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapsoppstillingene og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapsoppstillingene, eller hvorvidt den øvrige informasjonen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom den øvrige informasjonen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at den øvrige informasjonen i årsrapporten:

- er konsistent med årsregnskapsoppstillingene og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende regelverk

Ledelsens og det overordnede departementets ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Det overordnede departementet har det overordnede ansvaret for at virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig intern kontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapsoppstillingene

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapsoppstillingene som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgjøre en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov om Riksrevisjonen og ISSAI-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapsoppstillingene.

Som del av en revisjon i samsvar med lov om Riksrevisjonen og ISSAI-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapsoppstillingene, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av virksomhetens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige, og om tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.

- dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapsoppstillingene får indikasjoner på vesentlige brudd på bevilgningsreglementet, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på reglementet.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapsoppstillingene, og hvorvidt årsregnskapsoppstillingene gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten.

Vi kommuniserer med ledelsen blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunktet for revisjonsarbeidet, og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen. Vi informerer det overordnede departementet om funn og svakheter.

Oslo, 27. mars 2026

Etter fullmakt

Åse Kristin Berglihn Hemsén
ekspedisjonssjef

Carola Nensén
avdelingsdirektør

Beretningen er godkjent og ekspedert digitalt.

GARANTIORDNINGEN FOR FORNYBAR ENERGI I
UTVIKLINGSLAND
Org. Nr.: 972417920

Riksrevisjonens beretning

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert årsregnskapsoppstillingene for Garantiordningen for fornybar energi i utviklingsland for regnskapsåret 1. januar til 31. desember 2025.

Årsregnskapsoppstillingene består av oppstillingene av bevilgningsrapporteringen og fondsregnskapet med tilhørende noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Oppstillingen av fondsregnskapet viser periodens tilførsel av midler til fondet på kr 375.000.000.

Etter Riksrevisjonens mening

- oppfylder årsregnskapsoppstillingene gjeldende krav, og
- gir årsregnskapsoppstillingene et dekkende bilde av fondets inntekter og utgifter for regnskapsåret 2025, samt eiendeler og fondskapital per 31. desember 2025, i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov om Riksrevisjonen (riksrevisjonsloven) og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon (ISSAI-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til loven og standardene er beskrevet nedenfor under *Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapsoppstillingene*. Vi er uavhengige av fondet i samsvar med kravene i lov om Riksrevisjonen og ISSAI 130 Code of Ethics utstedt av International Organisation of Supreme Audit Institutions (INTOSAI-ets etikkregler), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon i årsrapporten

Ledelsen i Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad) er ansvarlig for fondets informasjon i øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter ledelseskomentarene (del VI) og annen øvrig informasjon i årsrapporten (del I-V). Riksrevisjonens konklusjon ovenfor om årsregnskapsoppstillingene dekker ikke informasjonen i den øvrige informasjonen i årsrapporten.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapsoppstillingene er det vår oppgave å lese øvrig informasjon i årsrapporten. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapsoppstillingene og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapsoppstillingene, eller

hvorvidt den øvrige informasjonen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom den øvrige informasjonen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at den øvrige informasjonen i årsrapporten:

- er konsistent med årsregnskapsoppstillingene og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende regelverk

Ledelsen og det overordnede departementets ansvar for årsregnskapet

Ledelsen i Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten. Ledelsen i Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad) er også ansvarlig for slik intern kontroll som de finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Det overordnede departementet har det overordnede ansvaret for at fondet rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig intern kontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapsoppstillingene

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapsoppstillingene som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov om Riksrevisjonen og ISSAI-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapsoppstillingene.

Som del av en revisjon i samsvar med lov om Riksrevisjonen og ISSAI-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapsoppstillingene, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av fondets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige, og om tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapsoppstillingene får indikasjoner på vesentlige brudd på bevilgningsreglementet, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på reglementet.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapsoppstillingene, og hvorvidt årsregnskapsoppstillingene gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten.

Vi kommuniserer med blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunktet for revisjonsarbeidet, og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen. Vi informerer det overordnede departementet om funn og svakheter.

Oslo, 23.04.2026

Etter fullmakt

Åse Kristin Berglihn Hemsén
ekspedisjonssjef

Carola Nensén
avdelingsdirektør

Beretningen er godkjent og ekspedert digitalt.